

دفترچه پاسخ

آزمون ۱۷ مرداد

یازدهم تجربی

طراحان

مهدي‌yar سعادتنيا، ميلاد مرادي، تمبن قياسي، پويا آزادبخش، على داروي‌نيا، سپهر بزرگ‌ниا، حميدرضا فيض‌آبادي، اسماعيل قاري، اميرحسين چگيني، مژدا شکوري، پرهام عليمرادپور، على خدادادگان، محمدحسن کريبي‌فرد، محمدمبين سيدشربي	زیست‌شناسي (۱ و ۲)
مصطففي کياني، ههدى سلطانى، مجتبى نکونيان، محمدامين عمودى نژاد، على عاقلى، على اکبريان کياسرى، سيد على حيدرى، محمدامين سلمانى، محمد صفائى، على ايرانشاهى، ميلاد سلامتى، علیرضا آذرى، ههدى آذرنسپ	فيزيك (۱ و ۲)
ميشم کياني، هادى عبادى، محمد عظيميان زواره، فاضل قهرمانى فرد، على مؤيدى، امين دارابى، فرزین بوستانى، عارف صادقى، سجاد ططرى‌فر، امين نوروزى، آرمان اکبرى، بهزاد تقى‌زاده، امين قاسمى، على فرزاد‌تبار، آرش رمضانيان، مهروان رنجبر، رضا سلاجهه مدروان، ايمان حسين‌نژاد، علیرضا بیانی، مسعود جعفری، شهرزاد حسين‌زاده، محمدرضا یوسفی، عباس هنرجو، مرتضی حسين‌زاده، ارسلان عزيززاده	شيمي (۱ و ۲)
محمد پحیرابي، وحید اميرکياني، محمدحسن سلامي حسيني، سعيد پناهی، مينا بالو، کاظم اجلالی، محمد پاك‌نژاد، هادى پولادى، پهروم حلاج، شاهین پروازى، احسان غني‌زاده، اميرحسين نیکان، مهرداد ملوندی	رياضي (۱ و ۲)

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینش‌گر و مسئول درس	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
زیست‌شناسي ۱ و ۲	گزینش‌گر: سپهر بزرگ‌نيا مسئول درس: محمدمبين شربتى	مسعود باياني، سينا صفار، محمدحسن کريبي‌فرد، على سنگ‌تراش، على اصغر نجاتي، احسان پهروزبور	مهندسيات هاشمى
فيزيك ۱ و ۲	گزینش‌گر: مهدى شريفى مسئول درس: على کنى	سينا صفار، اميرحسين پايمزد، ستايش قرباني، اميرکيارموز، پرهام اميرى	حسام نادرى
شيمي ۱ و ۲	ایمان حسين‌نژاد	پويا رستگاري، احسان پنجه‌شاهى، اميررضا حكمت‌نيا، سيدعلي موسوى‌فرد گروه مستندسازی: محسن دستجردي، عرفان قره‌مشك	سميه اسكندرى
رياضي ۱ و ۲	محمد پحیرابي	رضا سيدنگفه، ههدى بحر کاظمى، عرشيا حسين‌زاده، احسان غني‌زاده	محمد رضا هedo

گروه فني و توليد

اميررضا حكمت‌نيا	مدیر گروه
احسان پنجه‌شاهى	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محيا اصغرى	مستندسازی و مطالبه با مصوبات
مسئول دفترچه: مهندسيات هاشمى	
سیده صديقه ميرغيانى	حروف نكاری و صفحه آرایي
حميد محمدى	ناظر چاپ

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به سایت kanoon.ir ، آدرس اینستاگرامی [@kanoon_11t](https://www.instagram.com/@kanoon_11t) و آدرس تلگرامی [@kanoon11t](https://t.me/kanoon11t) مراجعه کنید.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ ۱»: لیپوپروتئین‌های پرچگال و کم‌چگال هر دو از پروتئین و کلسترول تشکیل شده‌اند که در ساختار غشای یاخته جانوری وجود دارند.

گزینهٔ ۲»: زیاد بودن نسبت LDL به HDL می‌تواند باعث افزایش احتمال رسوپ کلسترول در سرخرگ‌ها شود.

گزینهٔ ۳»: هر دو نوع لیپوپروتئین در کبد از لیپیدها ساخته می‌شوند. کبد ترکیبی فاقد آنزیم (صفراء) را می‌سازد.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۰، ۲۲، ۲۳ و ۲۶ کتاب درسی)

«علی (اوری نیا)

۵- گزینهٔ ۴»

با توجه به شکل ۲۰ فصل ۲، ابتدای روده ملخ حجمی بوده و در طول خود دارای پیچ خوردگی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: مجدداً با توجه به شکل ۲۰، بدن ملخ در سطح پشتی و شکمی ظاهری چین خورده دارد.

گزینهٔ ۲»: در سطح همه پاهای ملخ زوائد کوتاه و مومنندی مشاهده می‌شود.

گزینهٔ ۳»: در محل اتصال روده به معده ساختارهای رشته‌مانندی مشاهده می‌شود.

(گوارش و ہنر موارد) (زیست‌شناسی، صفحه ۳۱ کتاب درسی)

«ثئین قیاس»

۶- گزینهٔ ۲»

دقت شود که تنها در شش‌ها تبادل مواد بین هوای ورودی و خون صورت می‌گیرد. در کیسه‌های هوادر این اتفاق رخ نخواهد داد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: این نکته در کنکور ۱۴۰۱ مطرح شده است که پرنده‌گان برخلاف انسان قادر ماهیچه دیافراگم می‌باشند.

گزینهٔ ۳»: طبق شکل بعضی کیسه‌های هوادر جلویی برخلاف همه کیسه‌های هوادر عقبی در محل منشعب شدن نای قرار دارند.

گزینهٔ ۴»: مطابق شکل همه کیسه‌های هوادر عقبی برخلاف بعضی کیسه‌های هوادر جلویی به صورت جفت قرار گرفته‌اند.

(تبادلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه ۴۶ کتاب درسی)

(سپهر بزرگ نیا)

۷- گزینهٔ ۳»

در نقطه شماره ۲، دم عمیق در حال انجام است، بخشی از هوای در بخش‌هایی دستگاه تنفس می‌ماند و به بخش مبدل‌های نمی‌رسد. به این هوا که در حدود ۱۵۰ میلی‌لیتر است، هوای مرده می‌گویند. بررسی سایر گزینه‌ها:

زیست‌شناسی (۱) - طراحی

(همدی‌بار سعادت‌نیا)

۱- گزینهٔ ۴»

منظور لوزالمعده انسان می‌باشد. بررسی موارد:

(الف) دقت کنید سکرتین سبب افزایش ترشح بی‌کربنات از پانکراس می‌شود و نه آنزیم!

(ب) با توجه به شکل کتاب درسی، پانکراس از طریق دو مجرأ محتویات خود را به دوازده میریزد، فقط یکی از این مجاری عبور صفراء مشترک است.

(ج) دقت کنید روده باریک بخش طویلی است که دوازدهه تنها ابتدای آن می‌باشد، آنزیم‌های پانکراس در سراسر روده باریک می‌توانند فعالیت کنند.

(کوارش و ہنر موارد) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۰، ۲۲، ۲۳ و ۲۷ کتاب درسی)

۲- گزینهٔ ۴»

پارامسی و هیدر گوارش درون یاخته‌ای دارند.

یکی از ویژگی‌های مشترک همه جانداران فرایند جذب و استفاده از انرژی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: پارامسی ویژگی برای هیدر است و برای پارامسی صادق نیست.

گزینهٔ ۲»: این ویژگی برای هیدر است و برای گوارش امکان حریان یک طرفه غذا

گزینهٔ ۳»: طبق متن کتاب درسی لوله گوارش امکان حریان یک طرفه غذا را فراهم می‌کند و برای هیچکدام از جانداران مورد نظر صادق نیست.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۰، ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی)

۳- گزینهٔ ۳»

فراآون ترین یاخته‌های سطحی پر زوده باریک یاخته‌های ریزپر زدار

مؤثر در جذب مواد هستند.

موارد ب، ج و د صحیح هستند.

بررسی همه موارد:

(الف) این یاخته‌ها در ترشح ماده مخاطی نقش ندارند.

(ب) این یاخته‌ها در بافت استوانه‌ای تک لایه سازمان پیدا کرده‌اند که در زیر خود با غشای پایه که دارای ترکیب‌های گلیکوپروتئینی است در تماس می‌باشند و در سمت دیگر خود با ماده مخاطی در تماس هستند.

که در ساختار خود دارای موسین است که نوعی گلیکوپروتئین می‌باشد.

(ج) این یاخته‌ها در ورود مواد مغذی به رگ‌های خونی و لنفی نقش دارند.

(د) اطلاعات لازم برای تعیین صفات در هسته قرار دارد و این یاخته‌ها هسته بیضی شکل دارند.

(کوارش و ہنر موارد) (زیست‌شناسی، صفحه ۲۵ کتاب درسی)

۴- گزینهٔ ۴»

مقدار ترشح بالای لیپاز پانکراس به معنای وجود مقدار زیاد لیپید در

رزیم غذایی فرد است. این موضوع در کنار کم تحرکی میزان ساخت

لیپوپروتئین کم‌چگال در کبد را افزایش می‌دهد.

اما در عطسه، هوا هم از راه دهان و هم از راه بینی خارج می‌شود. در نتیجه راه دهان و بینی باید باز باشد. در عطسه: ابی‌گلوت به سمت بالا زبان بزرگ به سمت پایین و زبان کوچک هم به سمت پایین قرار می‌گیرند تا راه عبور هوا هم از دهان و هم از بینی باز باشد. (تبادلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ و ۴۱)

«همیدر، خا فیضن آباری»

۱۰- گزینه «۴»

منظور صورت سوال، بخش هادی است.

هر چهار مورد نادرست است.

بررسی موارد:

(الف) نایزه‌ای که به نایزک متصل است می‌تواند هواخی را از نایزک که فاقد غضروف است بگیرد ولی به دلیل داشتن غضروف توانایی تنگ و گشاد شدن ندارد.

(ب) نایزه یا نایزک‌هایی وجود دارند که در شش رو به بالا می‌روند. در این نوع نایزه یا نایزک‌ها ضربان مخاط مزکدار به سمت پایین است. ولی شبکه وسیعی از رگ‌های خونی که می‌توان در بینی یافت را ندارند.

(ج) در همه ساختارهای بخش هادی دستگاه تنفسی انسان مانعی در برابر ورود ناخالصی‌های موجود در هوا وجود دارد، در ابتدای بینی موهای بینی و در باقی موارد مخاط مزکدار. در ابتدای بینی مخاط مزکدار وجود ندارد.

(د) این مورد درباره حبابک‌ها صحیح می‌باشد. حبابک‌ها جزء بخش هادی محسوب نمی‌شوند.

(تبادلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸ کتاب درسی)

زیست‌شناسی (۱) - آشنا

«کتاب آمی»

۱۱- گزینه «۱»

در بیماری سلیاک یاخته‌های روده تخریب می‌شوند و ریزپریزها و حتی پرزها از بین می‌روند، به جز مورد (ب) سایر موارد در این بیماری از بین می‌روند.

(گوارش و هنوز مواد) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲۵)

«کتاب آمی»

۱۲- گزینه «۳»

مواد ذخیره شده حاصل از گوارش لبیدها در کبد به مولکول‌های لیپوپروتئین تبدیل شوند، گروهی از آن‌ها کلسترول زیاد دارند، لیپوپروتئین کم‌چگال و در گروهی دیگر پروتئین از کلسترول بیشتر است که لیپوپروتئین پرچگال‌اند.

(گوارش و هنوز مواد) (زیست‌شناسی، صفحه ۲۶)

«کتاب آمی»

۱۳- گزینه «۴»

خون لوله گوارش از راه سیاهرگ باب به کبد وارد می‌شود و مواد مغذی جذب شده را به کبد منتقل می‌کند. سیاهرگ فوق کبدی، خون موجود در کبد را به بزرگ سیاهرگ زیرین می‌رساند.

(گوارش و هنوز مواد) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

گزینه «۱»: حتی بعد از یک بازدم عمیق، مقداری هوا در شش‌ها باقی می‌ماند و نمی‌توان آن را خارج کرد. این مقدار را حجم باقی‌مانده می‌نامند. حجم باقی‌مانده، اهمیت زیادی دارد؛ چون باعث می‌شود حبابک‌ها همیشه باز مانند، همچنین تبادل گازها را در فاصله بین دو تنفس ممکن می‌کند.

گزینه «۲»: از لحظه شروع دم تا نقطه شماره ۱، دم عادی انجام می‌شود، در حالی که ماهیچه‌های ناحیه شکم فقط در بازدم عمیق منقبض می‌شوند.

گزینه «۴»: حجم تنفسی شماره ۴، مربوط به هوای ذخیره بازدمی می‌باشد. همان‌طور که در شکل ۱۴ فصل ۳ مشاهده می‌کنید، مقدار حجم هوای ذخیره بازدمی و هوای باقی‌مانده تفاوت کمی دارند.

۸- گزینه «۱»

میزان کربن‌دی‌اکسید هوای بازدمی از میزان همین گاز در هوای دمی بیشتر است و علت‌ش هم در همین گزینه ذکر شده است، اما نکته‌ای که باید به آن توجه داشته باشیم، این است که همواره هم در هوای دمی و هم در هوای بازدمی میزان گاز اکسیژن از میزان گاز کربن‌دی‌اکسید بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دانشمندان امروزی به ارتباط همه اجزای دستگاه گردش مواد انسان با دستگاه تنفس بی برده‌اند در صورتی که ارسطو، تنها به ارتباط بخشی از دستگاه گردش مواد (قلب) با دستگاه تنفس بی برده بود.

گزینه «۳»: عبارت خون فاقد اکسیژن نادرست است! هم خون تیره و هم خون روشن، هر دو اکسیژن دارند.

گزینه «۴»: پروتئین‌ها در انجام بسیاری از فرایندهای یاخته‌ای در بدن انسان نقش دارند و نه همه‌ی آن‌ها! در ضمن تغییر pH قطعاً سبب تغییر ساختار پروتئین‌ها می‌شود که می‌تواند (نه الزاماً!) سبب تغییر در عملکرد پروتئین‌ها شود.

(تبادلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه ۳۴)

«سپهر بزرگ نیا»

۹- گزینه «۳»

سرفه در افراد سیگاری، واکنش مؤثرتری نسبت به عطسه برای بیرون راندن مواد خارجی مضر از دستگاه تنفس محسوب می‌شود. هم سرفه و هم عطسه، نوعی بازدم عمیق محسوب می‌شوند. در بازدم عمیق، ماهیچه‌های بین دندنه‌ای داخلی و ماهیچه‌های شکمی منقبض می‌شوند.

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

در پوش غضروفی ابتدای حنجره همان ابی‌گلوت است. در طی سرفه، هوا تنها از راه دهان خارج می‌شود و راه بینی بسته است.

در نتیجه در سرفه:

ابی‌گلوت به سمت بالا، زبان بزرگ به سمت پایین و زبان کوچک به سمت بالا قرار می‌گیرند تا راه عبور هوا از دهان باز و راه عبور هوا از بینی مسدود باشد.

«کتاب آین»

۱۷- گزینه «۴»

دیواره نایر ک مانند نایر دارای مخاط مذکور است.

دیواره نایر ک های انتهایی برخلاف نایر و نایر، قادر غضروف است.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

«کتاب آین»

۱۴- گزینه «۳»

شبکه‌های عصبی روده‌ای از مری تا مخرج وجود دارند و اثری برترش غدد برازی دهان ندارند.

شبکه‌های عصبی روده‌ای تحرک و ترشح رادر لوله گوارش، تنظیم می‌کنند.

شبکه‌های عصبی روده‌ای می‌توانند مستقل از دستگاه عصبی خود مختار، فعالیت کنند.

اما دستگاه عصبی خود مختار با آنها ارتباط دارد و بر عملکرد آنها تأثیر می‌گذارد.

(گوارش و پنوب مواد) (زیست‌شناسی، صفحه ۲۷)

«کتاب آین»

۱۸- گزینه «۱»

هر دو دیواره از بافت پوششی سنگفرشی یک‌لایه ساخته شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: درشت خوارها جز یاخته‌های دیواره حبابک طبقه‌بندی نمی‌شوند.

گزینه «۳»: غشاء پایه مشترک در همه جا نیست، در نقاط متعدد است.

گزینه «۴»: هر دو بافت پوششی، غشاء پایه دارند ولی ممکن است در نقاطی مشترک باشد.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«کتاب آین»

۱۹- گزینه «۱»

آنژیم کربنیک اسید را که در گویچه‌های قرمز وجود دارد، موجب ترکیب شدن CO_2 با آب و تولید کربنیک اسید می‌شود. اسید حاصل بالاً فاصله

تجزیه شده و تولید یون HCO_3^- می‌نماید.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه ۳۹)

«کتاب آین»

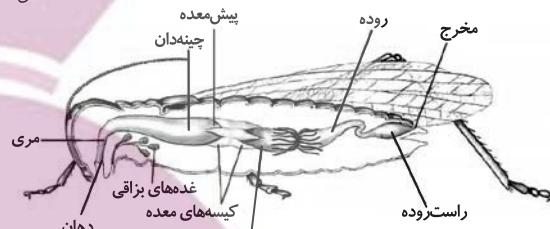
۲۰- گزینه «۳»

پس از هر دم معمولی می‌توان با یک دم عمیق حجم بیشتری از هوا را به دون شش‌ها فرستاد. این حجم هوا را هوای ذخیره دمی می‌نامند. در واقع در انتهای

دم عمیق مجموعه هوای جاری و ذخیره دمی وارد دستگاه تنفسی می‌شود.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

«کتاب آین»

۱۵- گزینه «۱»

در ملح ساختاری که به ذخیره غذا کمک می‌کند چینه‌دان است. چینه‌دان بالای غدد برازی قرار گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: طبق کتاب درسی گوسفند ساختاری برای ذخیره ندارد.

گزینه «۳»: کرم کدو قادر دهان و دستگاه گوارش است و مواد مغذی را از سطح بدن جذب می‌کند.

گزینه «۴»: در پرندگان دانه‌خوار بعد از مری، چینه‌دان، معده و سنگدان قرار دارند. سنگدان از بخش عقبی معده تشکیل شده است. مواد غذایی از چینه‌دان ابتدا به معده و سپس به سنگدان وارد می‌شود.

(گوارش و پنوب مواد) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

«کتاب آین»

۱۶- گزینه «۳»

در عمل نشخوار کردن غذایی که به طور کامل جویده می‌شود و دوباره به سیرابی وارد می‌شود، بیشتر حالت مایع پیدا می‌کند. سپس وارد نگاری می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در گاو غیر از ساکتری‌های تجزیه‌کننده سلولز در سیرابی که موجب تجزیه سلولز می‌شوند در شیردان آنژیم‌های گوارشی موجب گوارش شیمیایی غذا می‌شوند.

گزینه «۲»: در پرندگان دانه‌خوار مانند گنجشک و مرغ به ترتیب معده، سنگدان و روده قرار دارد و غذا از سنگدان وارد روده می‌شود.

گزینه «۴»: ملح با استفاده از آرواره‌ها مواد غذایی را خرد و به دهان منتقل می‌کند که گوارش مکانیکی است و قبل از پیش‌معده انجام می‌گیرد. برازی نیز گوارش شیمیایی را آغاز می‌کند.

(گوارش و پنوب مواد) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

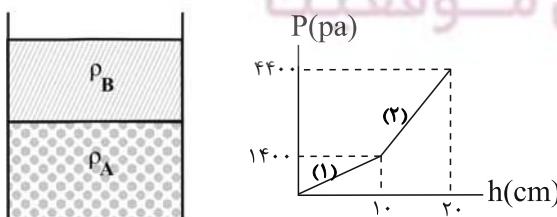
فیزیک (۱)

(مفهوم کیان)

۲۱- گزینه «۴»

ابتدا چگالی مایع‌های A و B را می‌یابیم. بنا به رابطه $P = P_0 + \rho gh$

شیب نمودار P بر حسب h برابر ρg است. داریم:

$$\rho_B g = \frac{1400 - 0}{0 / 1 - 0} \Rightarrow \rho_B \times 10 = \frac{1400}{0 / 1}$$

$$\Rightarrow \rho_B = 1400 \text{ kg/m}^3 = 1.4 \text{ g/cm}^3$$

(مفهوم کلکوئیان)

«۲۴- گزینه»

ابتدا فشار کل را در حالت اول در مرز بین دو مایع B و C به دست می‌آوریم:

$$P_C = \rho_C g h_C + P_0 \xrightarrow{h_C = 3h} P = 4\rho_C gh + P_0 \quad (1)$$

طبق رابطه $\rho = \frac{m}{V}$ چگالی مخلوط را می‌توان به صورت زیر بدست آورد:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{\rho_A + \rho_B + \rho_C}{V_A + V_B + V_C} = \frac{\rho_A V_A + \rho_B V_B + \rho_C V_C}{V_A + V_B + V_C}$$

$$\frac{V_C = 3V_A = \frac{3}{2}V_B}{\rho_A = 4\rho_B = 6\rho_C} \xrightarrow{\text{مخلوط}} \rho_{\text{مخلوط}}$$

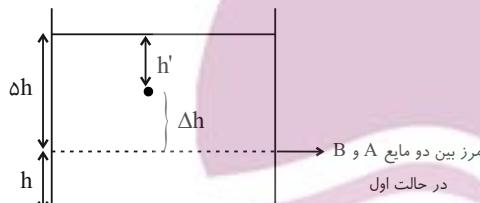
$$= \frac{6\rho_C V_A + \frac{3}{2}\rho_C(2V_A) + \rho_C(3V_A)}{V_A + 2V_A + 3V_A} = 2\rho_C$$

فرض می‌کنیم در حالت جدید، فشار کل در عمق h' از مخلوط برابر با P می‌شود، بنابراین:

$$P = \rho_{\text{مخلوط}} g h' + P_0 = 2\rho_C g h' + P_0 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1)(2)} 4\rho_C g h + P_0 = 2\rho_C g h' + P_0$$

$$\Rightarrow h' = \frac{3}{2}h \Rightarrow \Delta h = h - h' = \frac{1}{2}h$$

(ویرگی های فیزیکی مواد) (فیزیک ۱، صفحه های ۳۳ تا ۳۶)

(مفهوم این عمودی نزد)

«۲۵- گزینه»

الف) درست است.

ب) نادرست است. فاصله میان گین مولکول های گاز در مقایسه با اندازه آنها، خیلی بیشتر است.

پ) نادرست است. وقتی فاصله بین مولکول ها چند برابر فاصله بین مولکول شود، نیروهای بین مولکولی بسیار کوچک و عمللاً صفر خواهند شد.

ت) نادرست است. نشستن حشرات روی سطح آب، نمونه ای از وجود کشش سطحی است. پدیده کشش سطحی ناشی از همچسبی مولکول های سطح مایع است.

(ویرگی های فیزیکی مواد) (فیزیک ۱، صفحه های ۲۴ تا ۳۲)

(علی عاقلی)

«۲۶- گزینه»

اگر مایع A در شاخه سمت راست به اندازه x پایین بیاید، در شاخه سمت چپ به اندازه $4x$ بالا می‌رود. زیرا:

$$V_1 = V_2 \Rightarrow A_1 x = A_2 x' \xrightarrow{\frac{A=\pi r^2}{r_1=2r_2}} x' = 4x$$

$$\rho_A g = \frac{4400 - 1400}{0/2 - 0/1} \Rightarrow \rho_A \times 10 = \frac{3000}{0/1}$$

$$\Rightarrow \rho_A = 3000 \text{ kg/m}^3 = 3 \text{ g/cm}^3$$

اکنون چگالی مخلوط را می‌یابیم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_A + m_B}{V_A + V_B} = \frac{\rho_A V_A + \rho_B V_B}{V_A + V_B}$$

$$\xrightarrow{V_A=1000 \text{ cm}^3, V_B=500 \text{ cm}^3} \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{3 \times 1000 + 1/4 \times 500}{1000 + 500}$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{37}{15} \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = \frac{37000}{15} \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

بنابراین فشار کل در عمق ۱۵۰ سانتی‌متری مخلوط دو مایع برابر است با:

$$P = P_0 + \rho_{\text{مخلوط}} g h \xrightarrow{h=150 \text{ cm} = 1/5 \text{ m}} P = 100000 + \frac{37000}{15} \times 10 \times 1/5$$

$$\Rightarrow P = 137000 \text{ Pa}$$

(ویرگی های فیزیکی مواد) (فیزیک ۱، صفحه های ۳۳ تا ۳۵)

«۲۲- گزینه»

این الگو مربوط به یک جامد بلورین مانند نمک می‌باشد که از طرح منظمی تشکیل شده است.

موارد «الف»، «پ» و «ت» صحیح هستند.

مورد «ب» غلط است چون شبشه جامد بی شکل است.

(ویرگی های فیزیکی مواد) (فیزیک ۱، صفحه های ۲۴ و ۲۵)

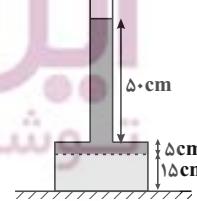
«۲۳- گزینه»

فضای خالی قسمت پایین ظرف 250 cm^3 است

$$\xrightarrow{A = 50 \times 50 = 250 \text{ cm}^2, h = 50 \text{ cm}} \text{پس از } \Delta h = 50 \text{ cm} / 50 = 1 \text{ cm} \text{ که}$$

اضافه شده، به میزان 250 cm^3 وارد قسمت باریک ظرف می‌شود و به اندازه 50 cm در قسمت باریک ظرف، آب بالا می‌آید.

$$(V = Ah \Rightarrow 250 = \Delta h \Rightarrow h = 5 \text{ cm})$$

پس به اندازه $\Delta h = 5 \text{ cm}$ به ارتفاع آب موجود اضافه شده، در نتیجه:

$$\Delta F = \Delta P \times A = \rho g \Delta h \cdot A$$

$$= 1000 \times 10 \times 55 \times 10^{-4} \times 50 \times 10^{-4} = 27/5 \text{ N}$$

به میزان وزن اضافه شده، به نیروی وارد بر سطح تکیه گاه اضافه می‌شود.

$$\Delta F = W_{\text{تکیه گاه}} = mg = \rho V g$$

$$= 1000 \times 10^{-3} \times 10 = 5 \text{ N}$$

(ویرگی های فیزیکی مواد) (فیزیک ۱، صفحه های ۳۳ تا ۳۵)

$$P_0 + \rho_2 gh_2 = P_0 + \rho_1 gh_1$$

$$\frac{P_0}{g} \xrightarrow{\text{ساده می شود}} \rho_2 h_2 = \rho_1 h_1 \xrightarrow{h_1 = 24\text{ cm}, h_2 = 30\text{ cm}} \frac{\rho_1 = \frac{g}{cm^3}}{}$$

$$30 \times \rho_2 = 24 \times 2 \Rightarrow \rho_2 = 1/6 \frac{g}{cm^3}$$

توجه: در حل این سؤال و بسیاری از سؤال‌های مشابه در لوله‌های U نیازی به تبدیل واحدها نیست، بلکه کافی است که یکای چگالی‌ها و ارتفاع‌ها یکسان باشد.

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

(کتاب آبی (دهم))

«گزینه ۲۸»

فشاری که وزنه وارد می‌کند برابر است با:

$$P = 2atm - 1atm = 1atm = 10^5 \text{ Pa}$$

$$F = PA = 10^5 \times 4 \times 10^{-6} = 4 \times 10^{-1} \text{ N}$$

$$F = W = mg \Rightarrow 0/4 = m \times 10 \Rightarrow m = 0/04 \text{ kg} = 4 \text{ g}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

(کتاب آبی (دهم))

«گزینه ۲۹»

فشار در عمق h از یک مایع از رابطه $P = \rho gh$ بدست می‌آید. از آنجا که جنس هر دو مایع و عمق آب در هر دو ظرف یکسان می‌باشد؛ فشار وارد بر کف ظرف برابر است. ($P_1 = P_2$)

از آن جا که حجم هر دو ظرف یکسان است (عمق و سطح مقطع‌های یکسان) (دراند) جرم آب در هر دو ظرف برابر است. پس نیرویی که هر دو ظرف به سطح افقی وارد می‌کنند، باهم برابر است. ($F_1 = F_2$)

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

(کتاب آبی (دهم))

«گزینه ۳۰»

ابتدا سطح مقطع متقاطع تماس جسم را بر حسب مترمربع می‌نویسیم:

$$A = 50 \text{ cm}^2 = 50 \times 10^{-4} \text{ m}^2$$

بنابراین فشار وارد بر سطح افقی برابر است با:

$$P = \frac{F}{A} = \frac{F_N}{A} = \frac{mg}{A} = \frac{4 \times 10}{50 \times 10^{-4}} = 8000 \frac{\text{N}}{\text{m}^2} \text{ (Pa)}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

شیمی (۱)

(میثم کیانی)

«گزینه ۳۱»

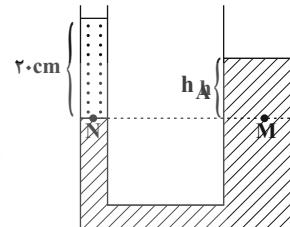
انرژی همانند ماده در نگاه ماکروسکوپی پیوسته و در نگاه میکروسکوپی گستته با کوانتومی است.

(شیمی ا - کیوان زارگاه عناظم - صفحه ۲۶ تا ۲۷)

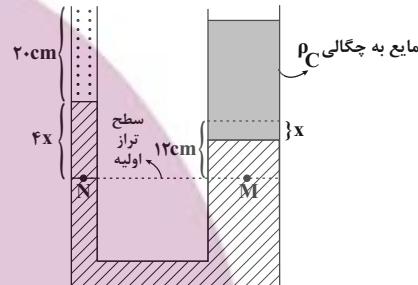
ابتدا اختلاف ارتفاع مایع A را در دو طرف لوله پیش از ریختن مایع C به دست می‌آوریم:

$$P_N = P_M \Rightarrow P_0 + \rho_B gh_B = P_0 + \rho_A gh_A$$

$$\frac{h_B = 2\text{ cm}}{\rho_B = \frac{g}{cm^3}, \rho_A = \frac{g}{cm^3}} \xrightarrow{3 \times 20 = 5 \times h_A} h_A = 12\text{ cm}$$

اگر نون بعد از ریختن مایع C در شاخه سمت راست مجدداً رابطه هم‌فشاری نقاط M و N را می‌نویسیم. فرض می‌کنیم مایع A در شاخه سمت راست به اندازه x پایین بیاید.

$$P'_N = P'_M$$

$$\Rightarrow P_0 + \rho_B gh_B + \rho_A g(4x) = P_0 + \rho_A g(12-x) + \rho_C g h_C$$

$$\frac{h_B = 2\text{ cm}, \rho_B = \frac{g}{cm^3}, \rho_A = \frac{g}{cm^3}}{h_C = 25\text{ cm}, \rho_C = \frac{g}{cm^3}}$$

$$3 \times 20 + 5 \times 4x = 5(12-x) + 4 \times 25 \Rightarrow x = 4\text{ cm} \Rightarrow 4x = 16\text{ cm}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

(کتاب آبی (دهم))

«گزینه ۳۲»

همان طور که می‌دانیم برای بررسی چند مایع درون لوله U شکل لازم است که نقاط هم‌فشار را بیابیم.

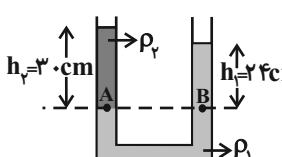
نقاط هم‌فشار باید: ۱- در یک مایع باشند.

۲- در یک تراز قرار داشته باشند.

بیش تر اوقات می‌توانیم یکی از نقاط هم‌فشار را در مرز دو مایع انتخاب کنیم.

در این سؤال نقاط A و B هم‌فشار هستند و داریم:

$$P_A = P_B$$

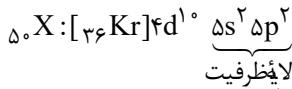

تفاوت تعداد نوترون‌ها با الکترون‌ها برابر ۲۲ است:

$$n - (p - ۴) = ۲۲ \Rightarrow n - p = ۱۸ \Rightarrow \begin{cases} n + p = ۱۱۸ \\ n - p = ۱۸ \end{cases}$$

$$2n = ۱۳۶ \Rightarrow n = ۶۸, p = ۵۰$$

(شیمی ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵ و ۲۷)

(فرزین بوستان)

(هاری عباری)

۳۲- گزینه «۱»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ساختار لایه‌ای اتم، الکترون‌ها در فضایی بسیار بزرگ‌تر از حجم هسته و در لایه‌های پیرامون هسته توزیع می‌شوند.

گزینه «۲»: انرژی لایه‌های الکترونی پیرامون هسته هر اتم، ویژه همان اتم بوده و به عدد اتمی (پروتون) آن وابسته است.

گزینه «۳»: طبق متن کتاب درسی درست است.

گزینه «۴»: طبق متن کتاب درسی درست است.

(شیمی ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

۳۳- گزینه «۲»

مدل بور با موفقیت توانست تنها طیف نشری خطی هیدروژن را توجیه کند.

(شیمی ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

(محمد عظیمیان زواره)

۳۴- گزینه «۴»

هرچه ۱۱ بزرگ‌تر باشد، هنگام برگشت الکترون از آن لایه به لایه اول، انرژی نور گسیلی بیشتر و طول موج آن کوتاه‌تر است.

در لایه‌های بالاتر انرژی الکترون بیشتر، شعاع لایه بزرگ‌تر و الکترون ناپایدارتر است.

(شیمی ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

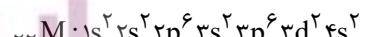
(علی مؤبدی)

۳۵- گزینه «۱»

در آغاز با توجه به چهار لایه‌ای بودن اتم A، آرایش الکترونی اتم عنصر A: $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2$ را می‌نویسیم:

درنتیجه د زیرلایه p (۱ = ۱) موجود، ۱۲ الکترون قرار دارد.

اکنون آرایش الکترونی M را رسم می‌کنیم:

در آرایش الکترونی این اتم، چهار زیرلایه دو الکترونی S و یک زیرلایه دو

الکترونی d مشاهده می‌شود: $\frac{۱۲}{۵} = \frac{۲}{۴}$ = نسبت خواسته شده

(شیمی ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

(امین دارابی)

۳۶- گزینه «۳»

عدد جرمی X برابر با ۱۱۸ است که مجموع شمار پروتون‌ها و نوترون‌ها را

نمایش می‌دهد. در یون X^{4+} تعداد الکترون‌ها ۴ واحد از شمار پروتون‌ها

کمتر است که می‌توان نوشت:

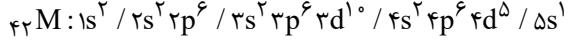
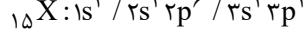
$$e = p - ۴$$

$$\begin{cases} n + p = ۱۱۸ \\ n - e = ۲۲ \end{cases}$$

(سیار طبری فر)

۳۹- گزینه «۳»

عنصرهای X و M به ترتیب فسفر (۱۵P) و مولیبدن (۴۲Mo) هستند که آرایش الکترونی آنها به صورت زیر است:

گزینه «۱»: عنصر X در گروه ۱۵ و عنصر M در دوره ۵ قرار دارد.

گزینه «۲»: عنصر X دارای یک زیرلایه نیمه پر و عنصر M دارای دو

زیرلایه نیمه پر است. از طرفی یون پایدار عنصر X به صورت $-X^{3-}$ است.

گزینه «۳»: عنصر X دارای ۵ الکترون ظرفیتی و ۴ زیرلایه کامل‌پر است.

(بیزارد تقدیم)

«۴۲- گزینه»

بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: بر اساس آرایش الکترون - نقطه‌ای، این عنصر در گروه ۱۵ قرار داشته و می‌تواند یون X^{-3} را تولید کند.
 گزینه «۲»: بر اساس آرایش الکترون - نقطه‌ای، این عنصر در لایه ظرفیت خود شش الکترون داشته و در گروه ۱۶ قرار دارد. این عنصر با تشکیل یون X^{+2} به آرایش گاز نجیب پس از خود می‌رسد.
 گزینه «۳»: بر اساس آرایش الکترون - نقطه‌ای، این عنصر در لایه ظرفیت خود سه الکترون داشته و در گروه ۱۳ قرار دارد و می‌تواند یون پایدار X^{+3} ایجاد کند.
 گزینه «۴»: بر اساس آرایش الکترون - نقطه‌ای، این عنصر در لایه ظرفیت خود چهار الکترون داشته و در گروه ۱۴ قرار دارد و نمی‌تواند با تشکیل یون X^{-4} به آرایش گاز نجیب بعد از خود برسد.
 (شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

(امین فاسیمی)

«۴۳- گزینه»

گزینه «۱»: عنصر M_{۲۳}Se است و عنصر B همان V_{۲۳} است.
 $M: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^2 4p^4$
 $\Rightarrow n+1=4 \Rightarrow 3p^6, 4s^2 \rightarrow 8$ الکترون
 ۵ الکترون ظرفیتی $\rightarrow 2$
 نسبت خواسته شده $= \frac{8}{5} = 1.6$ است.
 گزینه «۲»: عناصر تک حرفی دوره چهارم جدول تنایوی، K و V هستند.
 گزینه «۳»: عنصر E همان فلور است و در دمای اتاق گازی دو اتمی است که با عنصر A (سزیم)، ترکیب یونی (CsF)AE تولید می‌کند.
 گزینه «۴»: عنصری که زیر عنصر D قرار دارد، Ga_{۳۱} است و Ga_{۳۱}⁺ به آرایش گاز نجیب هم دوره خود نمی‌رسد.
 (شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۱۱ و ۲۷ تا ۳۹)

(علی فرزاد تبار)

«۴۴- گزینه»

واکنش $2M + X_2 \rightarrow 2MX$ است. به این ترتیب هر اتم Na به یک اتم Cl_۲ یک الکترون داده و با توجه به شکل کتاب درسی، اندازه اتم سدیم کاهش و اندازه اتم کل افزایش می‌یابد؛ همچنین اندازه اولیه اتم سدیم، بزرگتر از اتم کل است.
 (شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه ۳۶)

(آرش رفانیان)

«۴۵- گزینه»

عنصر B در دومین خانه دوره چهارم جدول تنایوی قرار دارد که معادل Ca_۲ است. بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: عنصری که در خانه چهارم جدول تنایوی قرار دارد ۴ Be می‌باشد که با عنصر B ترکیب یونی تشکیل نمی‌دهد.

گزینه «۴»: عنصر M همانند کروم (۲۴ Cr) در گروه ۶ قرار دارد. عنصر X همانند نیتروژن (۷ N) در گروه ۱۵ قرار دارد و مدل فضایپرکن ترکیب هیدروژن دار آنها مشابه است.

(شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

«۴۶- گزینه»

$${}_{\text{۲۰}}\text{X} = {}_{\text{۲۰}}\text{Ca}: 1s^2 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 / 4s^2$$

$${}_{\text{۲۹}}\text{Y} = {}_{\text{۲۹}}\text{Cu}: 1s^2 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 3d^{10} / 4s^1$$

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنصر Y در گروه ۱۱ جدول تنایوی قرار دارد.

گزینه «۲»: Y یا همان Cu دارای زیرلایه ۴S¹ (نیمه پر) است.
 گزینه «۳»: Cu با از دست دادن یک الکترون به آرایش گاز نجیب نمی‌رسد.

گزینه «۴»: زیرلایه‌ای با ۱ = ۱ یعنی زیرلایه ۸ که در عنصر X زیرلایه‌های ۱S تا ۴S کاملاً پر بوده و دارای ۸ الکترون هستند؛ در حالی که در عنصر Y زیرلایه ۴S دارای یک الکترون بوده و در مجموع ۷ الکترون در زیرلایه‌های S این عنصر وجود دارد.
 (شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

«۴۷- گزینه»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنصر X با عنصر Cl_{۱۷} هم گروه بوده که یعنی در گروه ۱۷ است و از آنجا که ۲۴ Cr در دوره ۴ قرار دارد، پس عنصر X نیز در دوره چهارم قرار دارد؛ یعنی عنصر X همان عنصر Br_{۳۵} بوده که در دما و فشار اتاق به حالت مایع می‌باشد و آرایش الکترون - نقطه‌ای آن به صورت $\dot{X}:$ است.

گزینه «۲»: عدد اتمی عنصر موردنظر برابر ۳۵ بوده، لذا برای پیدا کردن تعداد ذره‌های زیر اتمی خنثی (نوترون) داریم:

$$n = A - Z = 80 - 35 = 45$$

گزینه «۳»: ابتدا آرایش الکترونی عنصر X با عدد اتمی ۳۵ را رسم می‌کنیم:

$${}_{\text{۳۵}}\text{X}: 1s^2 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 3d^{10} / 4s^2 4p^5$$

تعداد الکترون‌ها

$$= 6 + 6 + 5 = 17$$

تعداد الکترون‌ها

$$= 10$$

$$= 2$$

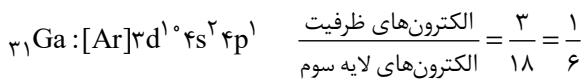
$$\left. \begin{array}{l} \\ \\ \\ \\ \end{array} \right\} \Rightarrow 17 - 10 = 7$$

گزینه «۴»: این عنصر با گرفتن ۱ الکترون به یون پایدار با آرایش الکترونی گاز نجیب پس از خود تبدیل می‌شود.

(شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵، ۱۱ و ۲۷ تا ۳۹)

بنابراین فقط عنصر $_{31}\text{Ga}$ این ویژگی را دارد یعنی:

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. زیرا نمی‌تواند به آرایش پایدار گاز نجیب برسد.

گزینه «۲»: نادرست است. زیرا مجموع عدد اتمی و شماره دوره آن برابر $25 = 20 - 7$ می‌باشد. عنصرها با اختلاف عدد اتمی $11 = 5 - 15$ می‌باشد.

است که عدد اتمی $_{35}\text{Br}$ است که در دما و فشار اتفاق نافلزی مایع است.

گزینه «۳»: درست است. آخرین زیرلایه آن 4p^1 است که مجموع $n+1$

برای الکترن آن برابر با ۵ است.

گزینه «۴» نادرست است. زیرا در گروه ۱۳ عنصر Al می‌تواند با تشکیل کاتیون به آرایش پایدار گاز نجیب برسد.

(شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۷ تا ۳۹)

(ایمان هسین نژاد)

۴۸- گزینه «۲»

عنصری با عدد اتمی $_{19}\text{K}$ متعلق به گروه اول جدول دوره‌ای بوده و

در واکنش با نافلزات ترکیبات یونی تولید می‌کند. این عنصر، یونی با

بار (+۱) تولید کرده و در واکنش با اکسیژن (O_2) که یونی با بار (-۲)

تولید می‌کند، ترکیبی با فرمول کلی K_2O تشکیل می‌دهد.

(شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(علیحده بیانی)

۴۹- گزینه «۴»

فقط عبارت (ب) صحیح است.

(الف) گنجایش الکترونی هر زیرلایه از رابطه $4n + 2$ پیروی می‌کند.

(ب) حداقل گنجایش هر لایه $2n^2$ می‌باشد پس گنجایش لایه چهارم $= 2^2 = 4$ الکtron است و تناوب ۶ و ۷ هر کدام شامل ۳۲ عنصر می‌باشند.

(ج) به جزء عنصر $_{29}\text{Cu}$ و $_{30}\text{Zn}$ ، ۶ عنصر بعدی آنها در دسته p نیز در لایه سوم خود ۱۸ الکترون دارند.

(د) دقت کنید که هیدروژن تنها یک الکترون دارد.

(شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲۴ تا ۳۶)

(مسعود مجفری)

۵۰- گزینه «۲»

فرمول شیمیابی پاتاسیم نیترید به صورت K_3N است، پس مقدار الکترون‌های مبادله شده بین نیتروژن و پاتاسیم را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{? mol e}^- = 6 / 55\text{g} \times \frac{1\text{mol K}_3\text{N}}{131\text{g K}_3\text{N}} \times \frac{3\text{mole}^-}{1\text{mol K}_3\text{N}}$$

بنابراین مقدار اتم‌های موجود در XF_6 نیز برابر $15 / 6 = 0.25$ مول است.

گزینه «۲»: اگر این دو عنصر هم دوره نباشند، آن‌گاه عنصرها به صورت B^{+2} و A^{+1} می‌باشد و اختلاف عدد اتمی آن‌ها $= 13 = 15 - 2$ می‌باشد. عنصرها با اختلاف عدد اتمی $11 = 9 - 5$ با عنصر کلسیم، فلوئور (F^-) و گالیم ($_{31}\text{Ga}$) هستند.

گزینه «۳»: هفتمن عنصر دوره دوم فلوئور از گروه ۱۷ است و یون یکبار منفی (F^-) تولید می‌کند، پس برای تشکیل هر واحد فرمولی ترکیب یونی (CaF_2) ۲ الکترون مبادله می‌شود.

گزینه «۴»:

زیرونده کاتیون $\times$ بار کاتیون = تعداد الکترون مبادله شده
 $\Rightarrow 3 = \text{زیرونده کاتیون} \times 2$
 در فرمول شیمیابی این ترکیب یونی، زیرونده آنیون برابر با بار کاتیون و زیرونده کاتیون برابر با اندازه بار آنیون است؛ بنابراین در ترکیب یونی حاصل از B^{+2} و A^{+1} ، شمار کاتیون طبق محاسبات بالا برابر با ۳ و شمار آنیون برابر با بار کاتیون و ۲ است؛ بنابراین می‌توان نوشت:

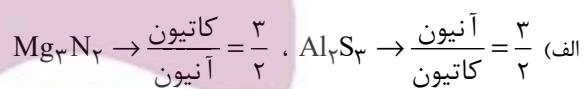
$$\frac{2}{3} \text{ شمار آنیون ها} = \frac{2}{3} \text{ شمار کاتیون ها}$$

(شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

۴۶- گزینه «۲»

فقط عبارت (الف) درست است.

بررسی عبارت‌ها:

ب) پاتاسیم نیترید (K_3N) یک ترکیب یونی دوتایی است، اما پاتاسیم

نیترات (KNO_3) نه!

ج) در ترکیبات یونی، مجموع بار الکتریکی کاتیون‌ها با مجموع بار الکتریکی آنیون‌ها برابر است، نه لزوماً تعداد و بار الکتریکی تک‌تک آن‌ها.

د) بسیاری از ترکیب‌های شیمیابی در ساختار خود هیچ یونی ندارند و ذره‌های سازنده آن‌ها مولکول هستند، نه تعداد کمی از آن‌ها.

(شیمی ا-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۴۷- گزینه «۳»

حداقل تعداد الکترون‌های لایه سوم در عناصر دوره چهارم، ۸ و حداقل آن

۱۸ است، پس با داشتن نسبت $\frac{1}{6}$ باید تعداد الکترون‌های لایه سوم ۱۲ یا ۱۸ باشد تا این نسبت به دست آید.

۱۲ ممکن نیست، زیرا باید عنصر موردنظر ۲ الکترون ظرفیتی داشته باشد تا نسبت $\frac{1}{6}$ برقرار شود؛ یعنی گروه دوم باشد، اما این عنصر ۸ الکترون در سومین لایه خود دارد.

(محمد پیرایی)

«۵۳-گزینه ۴»

$$\begin{aligned} 1 + \tan^2 \alpha &= \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow 1 + \frac{9}{16} = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow \frac{25}{16} = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \\ \Rightarrow \cos^2 \alpha &= \frac{16}{25} \xrightarrow{\text{در ناحیه دوم}} \cos \alpha = -\frac{4}{5} \\ \sin^2 \alpha &= 1 - \cos^2 \alpha \\ &= 1 - \frac{16}{25} = \frac{9}{25} \xrightarrow{\text{در ناحیه دوم}} \sin \alpha = \frac{3}{5} \\ \Rightarrow \sin \alpha + 2 \cos \alpha &= \frac{3}{5} - \frac{8}{5} = \frac{-5}{5} = -1 \end{aligned}$$

(مثلاً)(ریاضی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

(محمد پیرایی)

«۵۴-گزینه ۱»

$$\begin{aligned} 1 - \frac{\cos^2 x}{1 + \sin x} &= 1 - \frac{1 - \sin^2 x}{1 + \sin x} = 1 - \frac{(1 - \sin x)(1 + \sin x)}{1 + \sin x} \\ &= 1 - 1 + \sin x = \sin x \quad (1) \\ \frac{1}{\sin x} \times \tan x &= \frac{1}{\sin x} \times \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{\cos x} \quad (2) \\ \xrightarrow{(1) \text{ و } (2)} \sin x \times \frac{1}{\cos x} &= \tan x \quad \text{عبارت} \end{aligned}$$

(مثلاً)(ریاضی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

(محمد پیرایی)

«۵۵-گزینه ۳»

$$\begin{aligned} \text{برای گزینه ۳ می‌توان مثال } &\left(\frac{1}{2} \right)^{15} < 1^{15} < \left(-\frac{1}{2} \right)^{15} \text{ را بررسی کرد.} \\ \sqrt[5]{\left(-\frac{1}{2} \right)^{15}} &= \left(-\frac{1}{2} \right)^3 = \frac{-1}{8}, \quad \sqrt[5]{\left(\frac{-1}{2} \right)^{15}} = \left(\frac{-1}{2} \right)^5 = -\frac{1}{32} \\ -\frac{1}{8} < -\frac{1}{32} &\Rightarrow \sqrt[5]{a} < \sqrt[5]{-a} \end{aligned}$$

سایر گزینه‌ها درست هستند.

(توان‌های گویا و عبارت‌های بیرونی) (ریاضی، صفحه‌های ۴۱ تا ۵۵)

(وحید امیرکلایی)

«۵۶-گزینه ۲»

هر کدام از عبارت‌ها را تجزیه می‌کنید:

$$\begin{aligned} 1) \quad x^3 - 64 &= x^3 - 4^3 = (x - 4)(x^2 + 4x + 16) \\ 2) \quad x^4 + 64 &= x^4 + 16x^2 + 64 - 16x^2 = (x^2 + 8)^2 - (4x)^2 \\ &= (x^2 + 4x + 8)(x^2 - 4x + 8) \\ 3) \quad x^3 + 64 &= x^3 + 4^3 = (x + 4)(x^2 - 4x + 16) \\ 4) \quad x^4 - 64 &= (x^2)^2 - 8^2 = (x^2 + 8)(x^2 - 8) \\ &= (x^2 + 8)(x + 2\sqrt{2})(x - 2\sqrt{2}) \end{aligned}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های بیرونی) (ریاضی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

(محمدحسن سلامی مسین)

«۵۷-گزینه ۲»

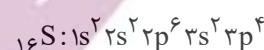
$$\begin{aligned} a &= \sqrt[10]{128 \times 10^{-7}} = \sqrt[10]{128 \times 10^{-7}} = \sqrt[10]{2^7 \times 10^{-7}} \\ \Rightarrow a &= \sqrt[10]{(2^7)^{10}} = 2 \end{aligned}$$

از روی جرم ترکیب XF_4 و مقدار مول اتم‌های آن، جرم مولی X را به دست می‌آوریم:

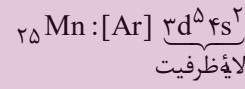
$$\begin{aligned} ? \text{ mol atom} &= \frac{1}{24} \text{ g } XF_4 \times \frac{1 \text{ mol } XF_4}{(m_X + 32) \text{ g } XF_4} \times \frac{5 \text{ mol atom}}{1 \text{ mol } XF_4} \\ &= 0.15 \text{ mol atom} \Rightarrow m_X = 32 \text{ g/mol} \end{aligned}$$

بنابراین اتم X همان گوگرد (S_{16}) است. بررسی گزینه‌ها:گزینه ۱: S_{16} در گروه ۱۶ جای دارد، اما فراوان‌ترین نافلز زمین، اکسیژن است.

گزینه ۲: آرایش الکترونی اتم عنصر گوگرد به صورت زیر است:

مجموع مقدار $n+1$ را برای زیرلایه $3p$ محاسبه می‌کنیم: $4 \times (3+1) = 16$

گزینه ۳: آرایش الکترونی فشرده اتم عنصر گوگرد به صورت زیر است:

پنجمین عنصر دسته d، منگنز (Mn_{25}) بوده و آرایش الکترونی فشرده آن به صورت مقابل است:شمار الکترون‌های لایه ظرفیت دو عنصر S_{16} و Mn_{25} برابر نیست.گزینه ۴: عنصر گوگرد در دوره سوم جدول تناوبی قرار داشته و می‌تواند یون پایدار S^{2-} ایجاد کند؛ بنابراین در واکنش با Ca^{2+} که توانایی تشکیل یون Ca^{2+} دارد، ترکیب یونی کلسیم سولفید (CaS) را ایجاد می‌کند؛ همچنین توانایی تشکیل ترکیب H_2S را دارد و نه H_3S . (شیمی اکسیجاکن زادگاه عناصر- صفحه‌های ۳، ۵ و ۳۰ تا ۳۶)

ریاضی (۱)

(محمد پیرایی)

«۵۱-گزینه ۳»

ناحیه هر زاویه را مشخص می‌کنید:

- ۱) ناحیه سوم
  - ۲) ناحیه سوم
  - ۳) ناحیه دوم
  - ۴) ناحیه چهارم
- (مثلاً)(ریاضی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

(محمد پیرایی)

«۵۲-گزینه ۱»

نشیب خط: $m = \tan 60^\circ = \sqrt{3}$

$$y - 0 = \sqrt{3}(x - \sqrt{3}) \Rightarrow y = \sqrt{3}x - 3$$

(مثلاً)(ریاضی، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۱)

«۶۲- گزینه ۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به جای واژه انتقال باید هدایت به کار رود چون انتقال بین سلول‌های پیش‌سیناپسی و پس‌سیناپسی انجام می‌شود ولی هدایت در طول نورون می‌باشد.

گزینه «۲»: در بیماری **MS**، دستگاه عصبی مرکزی دچار اختلال می‌شود. گزینه «۳»: در **MS** طبق گفته صفحه ۶ کتاب یازدهم، یاخته‌های پشتیبان مورد حمله قرار می‌گیرند میلین از پیچیده شدن یاخته پشتیبان به دور رشته عصبی ایجاد می‌شود.

گزینه «۴»: میلین اطراف یاخته عصبی تخریب می‌شود نه اینکه جسم سلولی یاخته عصبی آسیب ببیند.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۶، ۱۰ و ۱۶)

(منزا شکوری)

«۶۳- گزینه ۴»

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست؛ بلندترین پاهای ملخ پاهای عقی بوده و کوتاه‌ترین آن‌ها پاهای جلویی هستند. البته همه این پaha از گره‌هایی در ناحیه جلوی بدن رشته عصبی دریافت می‌کنند.

گزینه «۲»: نادرست؛ چون در هیدر دستگاه عصبی مرکزی و محیطی وجود ندارد، این گزینه غلط است.

گزینه «۳»: نادرست؛ دقت کنید ملخ یک طناب عصبی دارد و طناب‌های عصبی برای پلاناریاست.

گزینه «۴»: درست؛ گره‌ها در پلاناریا فقط در مغز وجود دارند اما در ملخ تعدادی از گره‌ها در سر قرار نداشته و در طناب عصبی شکمی جاندار قرار دارند.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۱۸)

(پرهام علیرضا پور)

«۶۴- گزینه ۱»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر نورون یک آکسون دارد و لفظ آکسون‌ها نادرست است.

گزینه «۲»: در سیناپس تحریکی بر اثر انتقال پیام، پتانسیل عمل ایجاد می‌شود و کانال‌های دریچه‌دار Na^+ باز می‌شود، پس در سیناپس مهاری انتقال پیام بدون باز شدن کانال دریچه‌دار سدیمی امکان‌پذیر است.

$$b = \sqrt[4]{256} = \sqrt[4]{28} = 2$$

از طرفی:

$$2 \cdot a = 2 \cdot x^0 / 2 = 4 = b^2$$

(توان‌های کویا و عبارت‌های بیبری) (ریاضی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۱)

«۵۸- گزینه ۲»

$$A = m \sqrt[m]{\frac{a \times b^{1-m}}{p \sqrt{a \times b}}} = (a^{\frac{1}{p}} \times b^{-m})^m = a^{\frac{p-1}{m}} \times b^{-p}$$

(توان‌های کویا و عبارت‌های بیبری) (ریاضی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۱)

«۵۹- گزینه ۴»

(مبینا بالو) از آنجایی که $(x-2)(\sqrt{x}+2) = (\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+2)$ ، پس با مخرج مشترک گیری در سمت چپ تساوی داریم:

$$\frac{\sqrt{x}+2+2(\sqrt{x}-2)+3}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+2)} = \frac{3\sqrt{x}+1}{x-4} \Rightarrow A = 3\sqrt{x}+1$$

(توان‌های کویا و عبارت‌های بیبری) (ریاضی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۸)

«۶۰- گزینه ۱»

با جای‌گذاری مقدار **a** در عبارت دوم، **b** را به دست می‌آوریم:

$$(2\sqrt{2}-1)b = 2\sqrt{2}+1 \Rightarrow b^{(\sqrt{2}-1)} = 2^{\sqrt{2}+1}$$

$$\Rightarrow b = \frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}-1} \times \frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}+1} = (\sqrt{2}+1)^2 = 3+2\sqrt{2}$$

(توان‌های کویا و عبارت‌های بیبری) (ریاضی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۷)

زیست‌شناسی (۲) - طراحی

«۶۱- گزینه ۴»

بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: که می‌گوید یاخته پس‌سیناپسی هم لزوماً از آسه و دارینه تشکیل شده است، نادرست می‌باشد.

گزینه «۲»: نورون‌ها توسط یاخته‌های پشتیبان که از بافت هم‌نوع خود است پشتیبانی می‌شوند اما این مورد لزوماً برای یاخته پس‌سیناپسی برقرار نیست و می‌تواند باشد و می‌تواند نباشد.

گزینه «۳»: یاخته پس‌سیناپسی می‌تواند یاخته عضله اسکلتی (تار ماهیچه‌ای) باشد که در تشکیل بافت عضله اسکلتی شرکت دارد. همه یاخته‌های بافت عضله اسکلتی تحریک‌پذیر نیستند.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۷، ۱۰ و ۱۳)

است و به دماهای پایین حساس نیست. در صفحه ۲۱ کتاب درسی نوشته شده است که گیرنده‌های دمایی، سرما یا گرمای را دریافت می‌کنند. (موس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(علی فرادارکان)

۶۸- گزینه «۱»

در گیرنده مخوطی نسبت به استوانه‌ای، ماده حساس به نور کمتری یافته می‌شود زیرا گیرنده استوانه‌ای قرار است در نور کم تحریک شود، پس باید میزان ماده حساس به نور بیشتری نیز داشته باشد که مقادیر کم نور را تشخیص دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در هردو گیرنده، ماده حساس به نور در مجاورت هسته نمی‌باشد.

گزینه «۳»: در هردو گیرنده، ماده حساس به نور در یک انتهای یاخته قرار دارند.

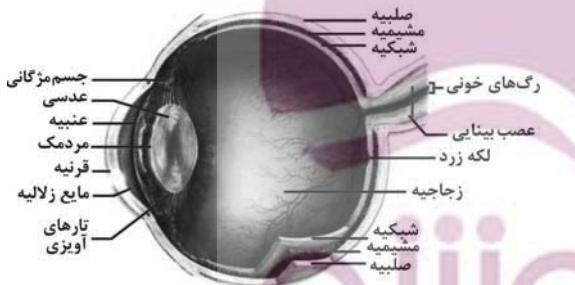
گزینه «۴»: در گیرنده مخوطی، در زمان نور زیاد، ماده حساس به نور تعزیز می‌شود.

(موس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۲۴)

(علی فرادارکان)

۶۹- گزینه «۳»

منظور سوال جسم مژگانی است که به کمک تارهای اویزی به عدسی چشم انسان متصل می‌شود. این لایه با شبکیه (داخلی‌ترین لایه چشم) تماس ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: دقیق نتوان از جسم مژگانی به بخش عنبیه چشم متصل است.

عنبیه بخش رنگین جلوی چشم است.

گزینه «۲»: جسم مژگانی دارای یاخته‌های عضله صاف است که تحت کنترل دستگاه عصبی خودمختار (بخشی از دستگاه عصبی محیطی) قرار دارند.

گزینه «۴»: جسم مژگانی در تماس با زلایه چشم قرار دارد.

(موس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(سراسری تبریز ۹۸)

۷۰- گزینه «۲»

با توجه به شکل ۴ فصل ۲ زیست‌شناسی ۲، سرخرگ ورودی به کره چشم در محل نقطه کور و در مجاورت شبکیه (داخلی‌ترین لایه کره چشم) منشعب می‌شود.

گزینه «۳»: منظور، تولید، ترشح و جذب انتقال دهنده عصبی، توسط یاخته‌های پیش‌سیناپسی است که امکان پذیر می‌باشد.

گزینه «۴»: دریافت پیام الکتریکی (توسط انتقال دهنده‌های عصبی) از یاخته‌ای دیگر در محل جسم یاخته‌ای یا دندانیت امکان پذیر می‌باشد.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۸ تا ۱۵)

(علی فرادارکان)

۶۵- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نخاع در هر ۲ سطح دیده می‌شود ولی پل مغزی تنها در سطح شکمی دیده می‌شود.

گزینه «۲»: مغز میانی در سطح شکمی دیده می‌شود اما لوب بویایی در هر ۲ سطح دیده می‌شود.

گزینه «۳»: بطن چهارم درهیچکدام از ۲ سطح دیده نمی‌شود و نخاع در هر ۲ سطح دیده می‌شود.

گزینه «۴»: پل مغزی فقط در سطح شکمی دیده می‌شود و مخچه در ۲ سطح دیده می‌شود.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(ممدرسان کریمی فر)

۶۶- گزینه «۳»

منظور سوال بیماری پیرچشمی است. در پیرچشمی علائم بسیار شبیه دوربینی می‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: درست - سطح عدسی مشکلی ندارد؛ پس شکل ظاهری عدسی مثل حالت عادی است.

گزینه «۲»: درست - این فرد به آستیگماتیسم مبتلا نیست پس سطح عدسی و قرنیه کاملاً صاف و کروی می‌باشد.

گزینه «۳»: نادرست - بیماری‌هایی مثل دوربینی و نزدیکبینی و آستیگماتیسم، می‌توانند اختلال مربوط به عدسی باشند.

گزینه «۴»: درست - فرایند تطابق در پیرچشمی به دشواری رخ می‌دهد.

(موس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(ممدرسان کریمی فر)

۶۷- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غلط - مثلاً گیرنده حس درد توسط عوامل شیمیایی و یا فیزیکی تحریک می‌شود.

گزینه «۲»: غلط - گیرنده پیام را از جایی دریافت نمی‌کند بلکه خودش با دریافت اثر محرک، پیام را تولید می‌کند.

گزینه «۳»: درست - گیرنده حسی فاقد هسته، همان گیرنده‌ای هست که به صورت انتهای دندانیت نورون فعالیت می‌کند.

گزینه «۴»: غلط - گیرنده درد و گیرنده حس اس به گرمای زیاد تحریک می‌شوند. گیرنده حس اس به گرمای فقط به دماهای خیلی بالا حس اس

گزینه «۳»: هیپوتالاموس در تنظیم خواب و گرسنگی نقش دارد. بالاترین بخش ساقه مغز، مغز میانی است. مطابق شکل کتاب درسی، مغز میانی و هیپوتالاموس تقریباً در یک سطح قرار دارد.

گزینه «۴»: تalamوس در تقویت و پردازش همه پیام‌های حسی به جزء پیام‌های بیوایی نقش دارد. تalamوس بلافصله در بالی هیپوتالاموس قرار دارد. (تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(کتاب اول)

۲- گزینه «۲»

نیمکره‌های مخچه همانند لوب‌های بیوایی بدون ایجاد برش در سطح پشتی قابل مشاهده هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بر جستگی‌های چهارگانه پس از بازکردن دو نیمکره از هم در سطح پشتی قابل مشاهده است که مینه مخچه در سطح پشتی مغز گوسفند قابل مشاهده است.

گزینه «۳»: اپیفیز بدون ایجاد برش قابل مشاهده نمی‌شود. اپیفیز در لبه پایین بطن سوم و پشت تalamوس قرار دارد. شیار بین دو نیمکره از سطح پشتی مشاهده می‌شود.

گزینه «۴»: در سطح پشتی، پس از ایجاد برش در کرمینه مخچه، بطن چهارم قابل مشاهده است اجسام مخطط نیز پس از ایجاد برش در رابط پینهای در سطح پشتی قابل مشاهده است (تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(کتاب اول)

۲- گزینه «۲»

ساده ترین ساختار عصبی متعلق به شبکه عصبی در هیدر است. هم هیدر و هم حشرات گوارش را به صورت برون یاخته‌ای آغاز می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حشرات همانند همه پستانداران دارای دستگاه عصبی شامل بخش مرکزی و بخش محیطی هستند.

گزینه «۳»: در پلاناریا دو گره عصبی در سر جانور مغز را شکل داده و مغز حشرات از چند گره به هم جوش خورده تشکیل شده است.

گزینه «۴»: گردش خون در مهره داران به دو صورت ساده و مضاعف وجود دارد. سامانه گردش خون مضاعف از دوزیستان به بعد شکل گرفته است. همه مهره داران طناب عصبی پشتی دارند در حالی که حشرات طناب عصبی شکمی دارند.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۱۶)

(کتاب اول)

۲- گزینه «۱»

حس‌های پیکری شامل حس تماس، دما، وضعیت و درد هستند که محدود به اندام خاصی نیستند و در بخش‌های مختلف بدن می‌توانند حضور داشته باشند. موارد الف و ب به درستی بیان شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنینه بخش رنگین چشم در پشت قرنیه است که در وسط آن، سوراخ مردمک قرار دارد. درنتیجه مردمک یاخته و فعالیت متابولیسمی ندارد.

گزینه «۳»: انشعابات این سرخرگ در مجاورت زجاجیه (ماده ژله‌ای و شفاف کره چشم) قرار دارد.

گزینه «۴»: قرنیه (پرده شفاف جلوی چشم) فاقد رگ خونی است. (موس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

زیست‌شناسی (۲) - آشنا

(کتاب اول)

۱- گزینه «۱»

مطابق شکل یاخته‌های عصبی، یاخته عصبی حرکتی و رابط چندین رشته دندربیت متصل به جسم یاخته‌ای دارند در حالی که تنها یک آکسون دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: به طور کلی، انتهای آکسون در یاخته‌های عصبی، ساختار منشعب دارد و انتهای آکسونی را ایجاد می‌کند.

گزینه «۳»: همواره رشته‌های عصبی متصل به جسم یاخته‌ای، میلین دار نیستند. میلین می‌تواند در بعضی یاخته‌ها وجود داشته باشد یا وجود نداشته باشد.

گزینه «۴»: یاخته عصبی حسی پیام عصبی را به یک یاخته عصبی منتقل می‌کند. ولی یاخته عصبی حرکتی می‌تواند پیام عصبی را به یک یاخته ماهیچه‌ای یا غده‌ای منتقل کند. (تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۳ و ۷)

(کتاب اول)

۲- گزینه «۴»

گزینه «۱»: پمپ سدیم-پتاسیم در غشاء یک نورون همواره فعال است.

گزینه «۲»: اندازه جایگاه اتصال یون پتاسیم بزرگ تر از جایگاه اتصال یون سدیم است.

گزینه «۳»: پمپ سدیم-پتاسیم، پتاسیم را وارد یاخته می‌کند. کanal دریچه دار پتاسیمی، پتاسیم را از یاخته خارج می‌کند. (تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(کتاب اول)

۲- گزینه «۲»

سامانه کناری در ایجاد حافظه، یادگیری، ترس، خشم و لذت (حس رضایت) نقش دارد. همه حرکات ارادی بدن و فعالیت ارادی عضلات اسکلتی بدن تحت کنترل قشر مخ است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مخچه مرکز تنظیم تعادل بدن و حرکات آن است. بخشی از ساقه مغز به نام بصل النخاع دقیقاً در جلوی مخچه قرار دارد. بصل النخاع با اثر بر گره ضربان‌ساز یا پیشahnگ شبکه هادی قلب در تنظیم ضربان قلب موثر است.

(کتاب اول)

۷۹- گزینه «۲»

خارجی ترین لایه کره چشم صلبیه، درونی ترین لایه کره چشم شبکیه است. ماهیچه‌های اسکلتی برخلاف شبکیه به صلبیه متصل هستند که چشم را حرکت می‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شبکیه با ماده شفاف و ژله‌ای زجاجیه در تماس است در حالی که صلبیه تماسی با این ماده ندارد.

گزینه «۳»: شبکیه دارای یاخته‌های گیرنده نوری و یاخته‌های عصبی دیگر است.

گزینه «۴»: رنگدانه‌ها به همراه رگ‌های خونی فراوان در مشیمه وجود دارد.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب اول)

۸۰- گزینه «۳»

لکه زرد در امتداد محور نوری قرار دارد و نقطه کور محل خروج عصب بینایی است.

در محل نقطه کور گیرنده‌های بینایی وجود ندارند در حالی که در لکه زرد گیرنده‌های بینایی وجود دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: در نقطه کور گیرنده‌های نوری وجود ندارند پس یاخته‌های واجد توانایی تولید پیام عصبی در این ناحیه وجود ندارند در حالی که در لکه زرد تعدادی گیرنده نوری وجود دارد و می‌توانند پیام عصبی را تولید و هدایت کنند.

گزینه «۲»: لکه زرد بخشی از کره چشم است که گیرنده‌های مخروطی بیشتر نسبت به گیرنده‌های استوانه‌ای دارد. این بخش در دقت و تیزبینی اهمیت دارد.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

بررسی همه موارد: الف: گیرنده‌های حس وضعیت که قادر پوشش پیوندی در اطراف خود هستند، در ماهیچه‌های اسکلتی، زردی‌ها و کپسول‌های پوشاننده مفصل‌ها قرار دارند و در حالت سکون و حرکت مغز را از موقعیت اندام‌های بدن باخبر می‌سازد.

ب: از بین گیرنده‌های حس پیکری، گیرنده‌های بدن بازش نمی‌یابند. گیرنده‌های درد، دراثر عوامل مکانیکی (مثل بریدگی)، سرما یا گرمای شدید و برخی مواد شیمیایی مثل لاکتیک اسید تحریک می‌شوند.

ج: گیرنده‌های دمایی درون نسبت به تغییرات دمای درون بدن حساس هستند و در چدار برخی سیاهرگ‌های بزرگ بدن حضور دارند.

د: گیرنده‌های استوانه‌ای چشم جزو گیرنده‌های حس ویژه محسوب می‌شود.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب اول)

۷۷- گزینه «۴»

سومین محل شکست نور، عدسی است عدسی با تارهای آویزی به ماهیچه مژگانی متصل است و وقتی ماهیچه مژگانی منقبض می‌شود، عدسی قطور می‌شود و فرایند تطابق را تسهیل می‌کند. در پیرچشمی فرایند تطابق به دشواری انجام می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: بخش رنگین چشم عنبه است که در پشت قرنیه قرار دارد. ماهیچه‌های گشاد کننده با کمک اعصاب آسیمیک تحریک می‌شود و وقتی نور کم می‌شود، با انقباض خود مردمک را گشاد می‌کند. ماهیچه‌های حلقوی دسته دیگری از ماهیچه‌های عنبه است که با کمک اعصاب پادآسیمیک تحریک می‌شود. این ماهیچه‌ها در نور زیاد منقبض می‌شوند و مردمک را تنگ می‌کنند.

گزینه «۳»: اولین محل شکست نور قرنیه است اگر قرنیه حالت کروی خود را از دست بدهد بیماری آستیگماتیسم ایجاد می‌شود. اگر قرنیه یا عدسی کامل‌کروی یا صاف نباشد، پرتوهای نور به طور نامنظم به هم می‌رسند و روی یک نقطه از شبکیه متتمرکز نمی‌شوند.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب اول)

۷۸- گزینه «۴»

از محل نقطه کور یک سرخرگ وارد کره چشم می‌شود و یک سیاهرگ از کره چشم خارج می‌شود. سرخرگ پس از ورود به کره چشم در ارتباط با ماده زجاجیه است. زجاجیه ماده ژله‌ای است که در حفظ شکل کره چشم موثر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) انشعابات نهایی این سرخرگ نهایتاً تا نزدیکی عدسی می‌رسند و در ترشح زلایه نقشی ندارد.

۲) همان طور که می‌دانید بخش شفاف جلوی کره چشم (قرنیه) فاقد رگ خونی است و توسط مایع زلایه تغذیه می‌شود.

۳) این سرخرگ علاوه بر تغذیه گیرنده‌های نوری شبکیه در تغذیه بخش‌های دیگری از چشم هم نقش دارد.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

فیزیک (۲) - طراحی

(علی‌کبریان‌کیاسری)

۸۱- گزینه «۳»

اندازه نیروی الکتریکی بین دو گلوله مشابه برابر است با:

$$F_E = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} = \frac{9 \times 10^{-9} \times 4 \times 10^{-6}}{(0.4)^2} = 0.9 N$$

این نیرو از نوع دافعه می‌باشد.

از طرفی چون گلوله‌ها در حال تعادل می‌باشند، بنابراین طبق قانون اول نیوتون که در سال نهم خوانده‌اید، نیروی خالص وارد بر هر گلوله در راستای قائم صفر است. بنابراین، برای گلوله پایینی داریم:

$$F_N = F_E + mg \Rightarrow F_N = 0.9 + (0.9 \times 10) = 1 N$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

$$F_T = \sqrt{F_{14}^2 + F_{34}^2} = \sqrt{4^2 + 4^2} = \sqrt{32} = 4\sqrt{2} N$$

$$F_T = F_{14} \Rightarrow 4\sqrt{2} = k \frac{|q_2||q_4|}{r^2}$$

$$\Rightarrow 4\sqrt{2} = \frac{9 \times 10^9 \times |q_2| \times (5 \times 10^{-6})}{(30\sqrt{2} \times 10^{-2})^2}$$

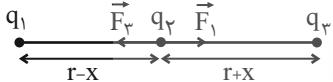
$$\Rightarrow |q_2| = 16\sqrt{2}\mu C \quad q_2 < 0 \rightarrow q_2 = -16\sqrt{2}\mu C$$

(فیزیک - ۲ صفحه های ۵ تا ۱۰)

(ممدر صفائی)

«گزینه ۱»

با فرض مثبت بودن بار q_2 و q_1 نیروهای وارد بر بار q_2 را به دست می آوریم.

$$|\vec{F}_1| = k \frac{|q_1||q_2|}{(r-x)^2}$$

$$|\vec{F}_3| = k \frac{|q_3||q_2|}{(r+x)^2}$$

چون جهت دو نیروی $\vec{F}_1$ و $\vec{F}_3$ خلاف جهت یکدیگر است، پس برای اینکه نیروی خالص وارد بر بار q_2 صفر گردد، باید این دو نیرو هم اندازه باشند:

$$|\vec{F}_1| = |\vec{F}_3| \Rightarrow k \frac{|q_1||q_2|}{(r-x)^2} = k \frac{|q_3||q_2|}{(r+x)^2} \Rightarrow \frac{|q_3|}{|q_1|} = \left(\frac{r+x}{r-x}\right)^2$$

$$\xrightarrow{\text{رادیکال می گیریم}} \frac{r+x}{r-x} = \frac{3}{2} \Rightarrow 3r - 3x = r + x \Rightarrow 2r = 4x$$

$$\Rightarrow \frac{x}{r} = \frac{1}{2}$$

(فیزیک - ۲ صفحه های ۵ تا ۱۰)

(علی ابرانشاھی)

«گزینه ۱»

اگر میدان E_1 را در فاصله ۲ متری و میدان E_2 را در فاصله ۵ متری داشته باشیم، آنگاه:

$$E_1 - E_2 = 420 \frac{N}{C} \Rightarrow k \frac{|q|}{2^2} - k \frac{|q|}{5^2} = 420$$

$$\xrightarrow{\text{مخرج مشترک}} \frac{25k|q|}{100} - \frac{4k|q|}{100} = 420 \frac{N}{C}$$

$$\Rightarrow \frac{21k|q|}{100} = 420 \Rightarrow k|q| = 2000$$

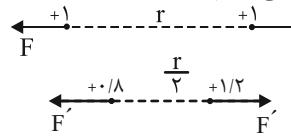
حال اندازه میدان در فاصله ۴ متری برابر است با:

$$E = \frac{k|q|}{4^2} = \frac{2000}{4 \times 4} = 125 \frac{N}{C}$$

(فیزیک - ۲ صفحه های ۱۱ تا ۱۵)

(سیدعلی عیدری)

«گزینه ۱»

بارها را $1\mu C$ در نظر می گیریم.

$$\frac{F'}{F} = \frac{1/2}{1} \times \frac{1/8}{1} \times \left(\frac{r}{r}\right)^2 = 1/2 \times 1/8 \times 4 = 3/84$$

(فیزیک - ۲ صفحه های ۵ تا ۱۰)

«گزینه ۴»

طبق سری الکتریسیتی ماشی، A مثبت و D منفی می شود و اندازه بار هر کدام برابر است با:

$$|q| = ne = 2/5 \times 10^{14} \times 1/6 \times 10^{-19} = 40\mu C$$

همچنین طبق سری الکتریسیتی ماشی، B مثبت و C منفی می شود و اندازه بار هر کدام برابر است با:

$$|q| = ne = 10^{14} \times 1/6 \times 10^{-19} = 16\mu C$$

$$q_B = 16\mu C, q_D = -40\mu C$$

بنابراین:

چون دو جسم رسانا و مشابه هستند، می توان نوشت:

$$\frac{16 - 40}{2} = -12\mu C = \text{بار نهایی هر کدام از کره های رسانا و مشابه}$$

(فیزیک - ۲ صفحه های ۵ تا ۱۰)

(ممدر امین سلامی)

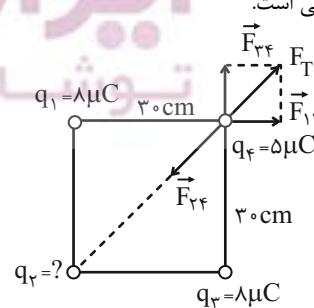
«گزینه ۲»

q_1 و q_3 با همان بوده و آن را دفع می کنند و چون $|q_1| = |q_3|$ و

فاصله هر دو با q_4 یکسان است، پس داریم: $|F_{14}| = |F_{34}| = |F_{44}|$ و برآیند

آنها (F_{T4}) در راستای خط واصل q_2 و q_4 قرار دارد و چون q_4 در تعادل است، پس باید q_4, q_2, q_4 را جذب کرده و F_{T4}, F_{44} را خنثی کند.

لذا نوع بار q_2 ، منفی است.

$$F_{14} = F_{34} = k \frac{|q_1||q_4|}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times (8 \times 10^{-6}) \times (5 \times 10^{-6})}{(3.0 \times 10^{-2})^2}$$

$$\Rightarrow F_{14} = F_{34} = 4N$$

«گزینه ۴»

از آنجایی که بار اولیه جسم مثبت بوده است، گرفتن الکترون از آن، به معنی افزایش بار مثبت است. با توجه به صورت سؤال، داریم:

$$q_2 = 17q_1 \Rightarrow q_1 + 32 \times 10^{-6} = 17q_1 \Rightarrow 16q_1 = 32 \times 10^{-6}$$

$$\Rightarrow q_1 = 2 \times 10^{-6} C = 2\mu C$$

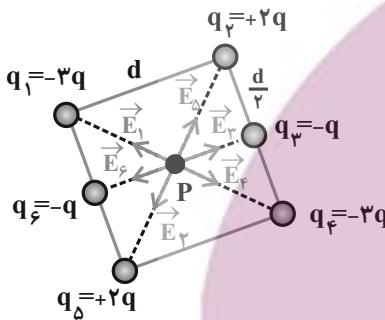
(غیریک - صفحه های ۲ و ۱۳)

(کتاب آمیز)

«۹۰ گزینه ۱»

با مربع کوچکتر شروع می کیم.

$$\left\{ \begin{array}{l} E = k \frac{|q|}{r^2} \\ |q_1| = |q_4| \\ r_1 = r_4 = d = \frac{d\sqrt{2}}{2} \end{array} \right. \Rightarrow E_1 = E_4$$

بنابراین چون E_1 و E_4 هم راستا و در خلاف جهت هماند، اثر هم را خنثی می کنند.

$$\left\{ \begin{array}{l} E = k \frac{|q|}{r^2} \\ |q_2| = |q_5| = 2q \\ r_2 = r_5 = \frac{d\sqrt{2}}{2} \end{array} \right. \Rightarrow E_2 = E_5$$

بنابراین چون E_2 و E_5 هم راستا و در خلاف جهت هماند، اثر هم را از بین می بردند.

$$\left\{ \begin{array}{l} E = k \frac{|q|}{r^2} \\ |q_3| = |q_6| = q \\ r_3 = r_6 = \frac{d}{2} \end{array} \right. \Rightarrow E_3 = E_6$$

بنابراین چون E_3 و E_6 هم راستا ولی در خلاف جهت هماند، اثر هم را از بین می بردند. در نتیجه میدان برایند کلی ناشی از مربع کوچک در نقطه P صفر است.

(میلاد سلامتی)

$$E_{پروتون} = E_{واندوگراف} \Rightarrow k \frac{|q_1|}{r_1^2} = k \frac{|q_2|}{r_2^2}$$

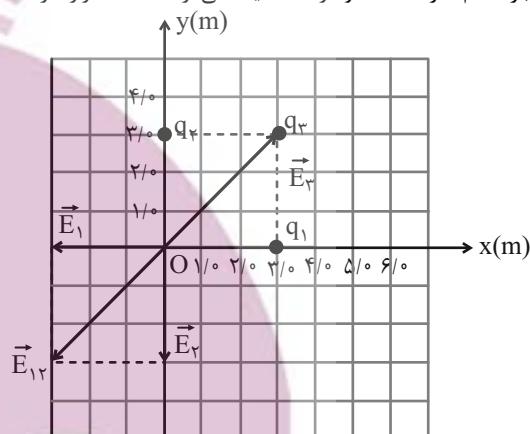
$$\Rightarrow \frac{1 \times 10^{-8}}{1} = \frac{1 / 6 \times 10^{-19}}{r_2^2}$$

$$\Rightarrow r_2 = \sqrt{16 \times 10^{-12}} = 4 \times 10^{-6} m = 4\mu m$$

(غیریک - صفحه های ۱۲ و ۱۳)

«۸۸ گزینه ۳»

در نقطه O میدان الکتریکی حاصل از q_2 و q_1 مانند شکل زیر می شود چون بارها هماندازه هستند و در فاصله یکسانی از نقطه O قرار دارند:

$$E_1 = E_2 = k \frac{|q_1|}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 5 \times 10^{-6}}{3^2} = 5 \times 10^3 \frac{N}{C}$$

در نتیجه برای اینکه میدان الکتریکی کل در نقطه O صفر شود، باید میدان الکتریکی حاصل از بار q_3 هم اندازه با میدان الکتریکی برآیند حاصل از بارهای q_2 و q_1 بوده و در خلاف جهت آن باشد. بنابراین بار q_3 منفی است و خواهیم داشت:

$$E_{1,2} = \sqrt{2} E_1 = E_3 \Rightarrow 5\sqrt{2} \times 10^3 = k \frac{|q_3|}{(r')^2} = \frac{9 \times 10^9 |q_3|}{(3\sqrt{2})^2}$$

بنابراین $q_3 = -10\sqrt{2}\mu C$ و گزینه ۳ پاسخ درست است.

(غیریک - صفحه های ۱۲ و ۱۳)

«۸۹ گزینه ۲»

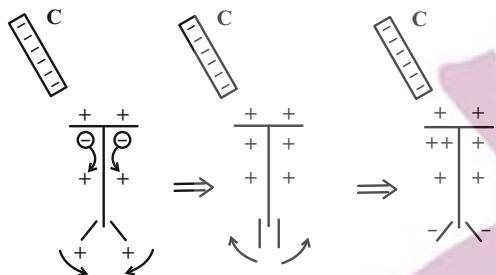
در ابتداء میزان تغییر بار ناشی از گرفتن 2×10^{14} الکترون را محاسبه می کنیم:

$$\Delta q = \pm ne = 2 \times 10^{14} \times 1 / 6 \times 10^{-19} = 3 / 2 \times 10^{-5} C$$

$$= 32 \times 10^{-6} C$$

ثالثاً با دور کردن جسم **B** و نزدیک کردن جسم **C** به الکتروسکوپ، این بار الکتروسکوپ به روش القاء باردار می‌شود. یعنی با نزدیک کردن جسم **C** که بار منفی دارد، بارهای منفی الکتروسکوپ خود را از جسم **C** که هنام آن‌هاست، دور کرده و از کلاهک به ورقه‌ها می‌روند. این جایه‌جایی بارهای منفی به سمت ورقه‌ها، ابتدا بار مثبت اولیه آن‌ها را خنثی نموده و ورقه‌ها را می‌بندد. سپس، تجمع بیشتر بارهای منفی روی ورقه‌ها، به باز شدن دوباره آن‌ها منجر می‌شود.

با توجه به توضیحات بالا، بار ورقه‌ها قبل از بسته شدن، مثبت و پس از باز شدن، منفی است.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۳ تا ۵)

(کتاب اول)

۹۲ - گزینه «۱»

الف) محاسبه میدان الکتریکی خالص در مرکز مربع:

$$\left. \begin{aligned} q_1 &= +6q, & q_2 &= -2q, & q_3 &= -2q, & q_4 &= +3q \\ q_1 &= +6q, & q_2 &= -2q, & q_3 &= -2q, & q_4 &= +3q \\ E_1 &= \frac{k(6q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2}, & E_2 &= \frac{k(-2q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2}, & E_3 &= \frac{k(-2q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2}, & E_4 &= \frac{k(+3q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2} \end{aligned} \right\}$$

$$E_1 + E_3 = E_2 + E_4 \Rightarrow E_T = E_2 \sqrt{2} = 16\sqrt{2} \frac{kq}{a^2}$$

ب) محاسبه میدان الکتریکی خالص در نقطه **A**:

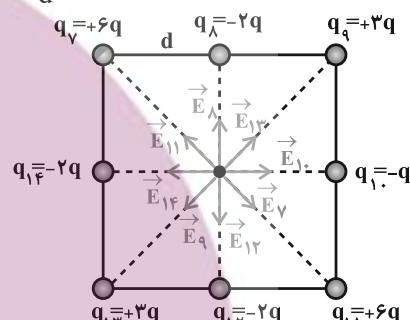
$$\left. \begin{aligned} q_1 &= +6q, & q_2 &= -2q, & q_3 &= -2q, & q_4 &= +3q \\ q_1 &= +6q, & q_2 &= -2q, & q_3 &= -2q, & q_4 &= +3q \\ E_1 &= \frac{k(6q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2}, & E_2 &= \frac{k(-2q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2}, & E_3 &= \frac{k(-2q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2}, & E_4 &= \frac{k(+3q)}{(\sqrt{2}a)^2} = \lambda \frac{kq}{a^2} \end{aligned} \right\}$$

$$E_1 + E_3 = E_2 + E_4 \Rightarrow E'_T = E_2 \sqrt{2} = 16\sqrt{2} \frac{kq}{a^2}$$

حال مربع بزرگتر را در نظر می‌گیریم:

با همان استدلال بالا میدان‌های $\vec{E}_{12}$, $\vec{E}_8$, $\vec{E}_{13}$, $\vec{E}_9$, $\vec{E}_{11}$, $\vec{E}_7$ و $\vec{E}_{14}$ به ترتیب اثر یکدیگر را در نقطه **P** خنثی می‌کنند و فقط میدان‌های $\vec{E}_{10}$ و $\vec{E}_{14}$ باقی می‌مانند، بنابراین داریم:

$$\begin{aligned} E_{10} &= k \frac{|q_{10}|}{r^2} = k \frac{q}{d^2} \Rightarrow \vec{E}_{10} = \frac{kq}{d^2} \hat{i} \\ E_{14} &= k \frac{|q_{14}|}{r^2} = k \frac{-2q}{d^2} \Rightarrow \vec{E}_{14} = \frac{-2kq}{d^2} \hat{i} \\ \Rightarrow \vec{E}_P &= \vec{E}_{10} + \vec{E}_{14} = \frac{kq}{d^2} \hat{i} - \frac{2kq}{d^2} \hat{i} \Rightarrow \vec{E}_P = -\frac{kq}{d^2} \hat{i} \\ \Rightarrow E_P &= k \frac{q}{d^2} \end{aligned}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

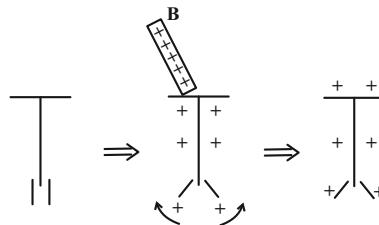
۹۲ - آشنا

(کتاب اول)

۹۱ - گزینه «۴»

اولاً چون در سری الکتریسیتۀ مالشی، **A** بالاتر از **C** قرار دارد، در اثر مالش، **A** دارای بار مثبت و **C** دارای بار منفی می‌شود. به طور مشابه، چون **B** نیز بالاتر از **D** قرار دارد، در اثر مالش، **B** دارای بار مثبت و **D** دارای بار منفی می‌شود.

ثانیاً در ابتدا که جسم **B** را با کلاهک الکتروسکوپ بدون بار تماس می‌دهیم، بخشی از بارهای جسم **B** که دارای بار مثبت است، به الکتروسکوپ منتقل و الکتروسکوپ هم دارای بار مثبت می‌شود. دقت شود که جسم **B** باید رسانا باشد که در تماس با الکتروسکوپ آن را باردار کند.

$$\frac{F'}{480} = \frac{2}{6} \times \frac{4}{8} \times \left(\frac{r}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{480} = \frac{1}{3} \times \frac{1}{2} \times 4$$

$$\Rightarrow \frac{F'}{480} = \frac{2}{3} \Rightarrow F = \frac{2}{3} \times 480 = 320\text{N}$$

بنابراین نیروی بین دو بار $F' - F = 320 - 480 = -160\text{N}$ تغییر کرده، یعنی 160N کاهش پیدا کرده است. توجه داشته باشید که سؤال می‌توانست عدد 480N را در صورت سؤال ندهد که در این صورت، با در اختیار داشتن همه مقادیر لازم (k , q_1 , q_2 و r) خودتان می‌توانستید آن را با رابطه قانون کولن بدست آورید.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(کتاب اول)

«۹۵- گزینه»

با استفاده از رابطه اصل کوانسیون بودن بار الکتریکی، داریم:

$$\Delta q = \pm ne \xrightarrow{\text{دریافت الکترون}} \Delta q = -ne \Rightarrow q_2 - q_1 = -ne$$

$$\Rightarrow q_2 = q_1 - ne \xrightarrow{n=5\times10^{-19}, e=1.6\times10^{-19}\text{C}} q_2 = -9\times10^{-9} - (5\times10^{-10} \times 1/6 \times 10^{-19})$$

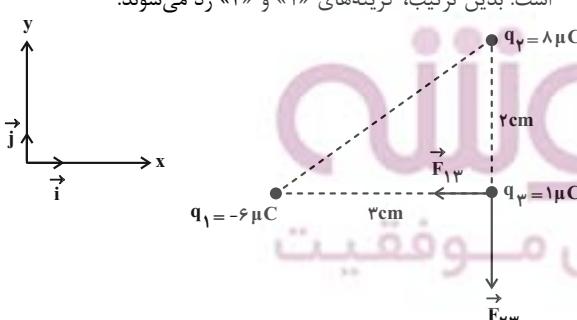
$$\Rightarrow q_2 = -9\times10^{-9} - 8\times10^{-9} \xrightarrow{\text{تبديل C به nC}} q_2 = -17\times10^{-9}\text{C}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(کتاب اول)

«۹۶- گزینه»

نیروی بین بارهای ناهمنام q_1 و q_3 جاذبه است، پس نیروی وارد بر q_3 از طرف q_1 ، در جهت $\vec{I}$ - است. بهطور مشابه، نیروی بین بارهای همنام q_2 و q_3 دافعه است، پس نیروی وارد بر q_2 از طرف q_3 در جهت $\vec{j}$ - است. بدین ترتیب، گزینه‌های «۱» و «۴» رد می‌شوند.

حالا بزرگ نیروهای $\vec{F}_{13}$ و $\vec{F}_{23}$ را به دست آورده و نیروی خالص وارد بر بار q_3 را برحسب بردارهای یکه، می‌نویسیم:

$$F_{13} = k \frac{|q_1||q_3|}{r_{13}^2} \xrightarrow{k=9\times10^9 \frac{\text{N}\cdot\text{m}^2}{\text{C}^2}, r_{13}=3\text{cm}=3\times10^{-2}\text{m}} F_{13} = 9\times10^9 \times \frac{6\times10^{-9} \times 10^{-9}}{(3\times10^{-2})^2} = 60\text{N}$$

$$\left. \begin{aligned} E'_1 &= \frac{k(q)}{a^2} = 4 \frac{kq}{a^2} \\ E'_2 &= \frac{k(\lambda q)}{(\sqrt{2}a)^2} = 4 \frac{kq}{a^2} \\ E'_3 &= \frac{k(q)}{a^2} = 4 \frac{kq}{a^2} \end{aligned} \right\} \xrightarrow{E'_1=E'_2} E'_{1,3} = E'_1 \sqrt{2} = 4\sqrt{2} \frac{kq}{a^2}$$

همچنین E'_2 به $E'_{1,3}$ عمود است.

$$E'_T = \sqrt{E'_2 + E'_{1,3}^2} = \sqrt{\left(\frac{kq}{a^2}\right)^2 + \left(4\sqrt{2} \frac{kq}{a^2}\right)^2}$$

$$\Rightarrow E'_T = \frac{kq}{a^2} \sqrt{16 + 32} \Rightarrow E'_T = \sqrt{48} \frac{kq}{a^2} = 4\sqrt{3} \frac{kq}{a^2}$$

بنابراین خواسته مسأله برابر است با:

$$\frac{E_T}{E'_T} = \frac{\frac{16\sqrt{2}}{a^2} \frac{kq}{a^2}}{\frac{4\sqrt{3}}{a^2} \frac{kq}{a^2}} = \frac{4\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{4\sqrt{6}}{3}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب اول)

«۹۳- گزینه»

اگر رابطه محاسبه بزرگی میدان الکتریکی حاصل از یک ذره باردار را به فرم مقایسه‌ای به کار ببریم، داریم:

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \xrightarrow{\text{ثابت } q, k} \frac{E'}{E} = \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

$$\frac{E' = E - \frac{36}{100} E = \frac{64}{100} E}{E} = \frac{\frac{64}{100} E}{E} = \left(\frac{r}{r'}\right)^2 \Rightarrow \left(\frac{r}{r'}\right)^2 = \frac{64}{100}$$

$$\xrightarrow{\text{جذر}} \frac{r}{r'} = \frac{8}{10} = \frac{4}{5} \Rightarrow r' = \frac{5}{4} r$$

خواسته مسأله، یعنی نسبت $\frac{\Delta r}{r}$ ، برابر است با:

$$\frac{\Delta r}{r} = \frac{r' - r}{r} = \frac{\frac{5}{4} r - r}{r} = \frac{\frac{1}{4} r}{r} = \frac{1}{4}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب اول)

«۹۴- گزینه»

اگر $+4\mu\text{C}$ از بار q_1 را برداشته و به بار q_2 اضافه کنیم، داریم:

$$q'_1 = q_1 - 4 = +6 - 4 = +2\mu\text{C}$$

$$q'_2 = q_2 + 4 = -8 + 4 = -4\mu\text{C}$$

اگر اطلاعات سؤال را در فرم مقایسه‌ای رابطه قانون قرار دهیم، داریم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \xrightarrow{\text{ثابت } k} \frac{F'}{F} = \frac{|q'_1| \times |q'_2| \times (\frac{r}{r'})^2}{|q_1| \times |q_2|}$$

$$\xrightarrow{q_1=+2\mu\text{C}, q_2=-4\mu\text{C}, F=48\text{N}} \frac{q'_1=+4\mu\text{C}, q'_2=-8\mu\text{C}, r'=\frac{r}{2}}{q'_1=-4\mu\text{C}, q'_2=+2\mu\text{C}}$$

طبق شکل، نیروهای $\vec{F}_{12}$ و $\vec{F}'_{32}$ همجهت هستند، لذا برایند آنها به سمت چپ بوده و اندازه آن برابر است با:

$$F'_T = F_{12} + F'_{32} = ۷۲ + ۳۶ = ۱۰۸ \text{ N}$$

بنابراین خواسته مسئله یعنی نسبت برایند نیروها در حالت دوم به حالت اول

$$\frac{F'_T}{F_T} = \frac{۱۰۸}{۳۶} = ۳$$

برابر است با:

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

(کتاب اول)

۹۹- گزینه «۳»

اولاً می دانیم که نیرویی که دو ذره ناهم نام به یکدیگر وارد می کنند، از نوع

جادبه است. [رد گزینه های «۲» و «۴»]

ثانیاً با استفاده از رابطه قانون کولن، داریم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \quad q_1 = -۲\mu C = -۲ \times 10^{-۹} \text{ C}, \quad q_2 = +۴\mu C = +4 \times 10^{-۹} \text{ C}$$

$$k = ۹ \times ۱0^۹ \frac{\text{N} \cdot \text{m}^۲}{\text{C}^۲}, \quad r = ۶\text{cm} = ۶ \times 10^{-۲} \text{ m}$$

$$F = ۹ \times ۱0^۹ \times \frac{۲ \times ۱0^{-۹} \times ۴ \times ۱0^{-۹}}{(۶ \times ۱0^{-۲})^۲} = ۲۰ \text{ N}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

(کتاب اول)

۱۰۰- گزینه «۴»

طبق اصل پایستگی بار الکتریکی، مجموع جبری همه بارهای الکتریکی در یک دستگاه منزوی ثابت است؛ یعنی بار می تواند از جسمی به جسم دیگر منتقل شود، ولی هرگز امکان تولید یا تابودی یک بار خالص وجود ندارد. اگر در این سؤال، مجموعه سه کره را یک دستگاه منزوی در نظر بگیریم، داریم:

$$q'_A + q'_B + q'_C = q_A + q_B + q_C$$

$$q_A = +۱۵\mu C, \quad q_B = -۱۲\mu C, \quad q_C = +۱۸\mu C$$

$$q'_A + q'_B + q'_C = (+۱۵) + (-۱۲) + (+۱۸)$$

$$\Rightarrow q'_A + q'_B + q'_C = +۲۱ - \frac{۱}{۴}q'_A \Rightarrow q'_B = \frac{۱}{۴}q'_A$$

$$q'_A + \frac{۱}{۴}q'_A + \frac{۱}{۴}q'_A = +۲۱ \Rightarrow \frac{۷}{۴}q'_A = +۲۱ \Rightarrow q'_A = +۱۲\mu C$$

$$q'_B = \frac{۱}{۴}q'_A = \frac{۱}{4} \times ۱۲ = +۳\mu C$$

$$q'_C = \frac{۱}{۴}q'_A = \frac{۱}{4} \times ۱۲ = +۳\mu C$$

خواسته سؤال محاسبه تغییر بار کره هاست، لذا می توان نوشت:

$$\Delta q_A = q'_A - q_A = (+۱۲) - (+۱۵) = -۳\mu C$$

$$\Delta q_B = q'_B - q_B = (+۳) - (-۱۲) = ۱۵\mu C$$

$$\Delta q_C = q'_C - q_C = (+۳) - (+۱۸) = -۱۵\mu C$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

$$F_{۳۲} = k \frac{|q_2||q_3|}{r_{۳۲}^2} \quad q_2 = ۸\mu C = ۸ \times 10^{-۹} \text{ C}, \quad q_3 = ۱\mu C = ۱ \times 10^{-۹} \text{ C}$$

$$k = ۹ \times ۱0^۹ \frac{\text{N} \cdot \text{m}^۲}{\text{C}^۲}, \quad r_{۳۲} = ۲\text{cm} = ۲ \times 10^{-۲} \text{ m}$$

$$F_{۳۲} = ۹ \times ۱0^۹ \times \frac{۸ \times 10^{-۹} \times ۱ \times 10^{-۹}}{(۲ \times 10^{-۲})^۲} = ۱۸ \text{ N}$$

$$\vec{F}_{T,۳} = -F_{۱۲} \vec{i} - F_{۳۲} \vec{j} \Rightarrow \vec{F}_{T,۳} = -۶\vec{i} - ۱۸\vec{j} (\text{N})$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

(کتاب اول)

۹۷- گزینه «۳»

با استفاده از رابطه محاسبه بزرگی میدان الکتریکی حاصل از یک ذره باردار، داریم:

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \quad q = ۴\mu C = ۴ \times 10^{-۹} \text{ C}$$

$$k = ۹ \times ۱0^۹ \frac{\text{N} \cdot \text{m}^۲}{\text{C}^۲}, \quad r = ۲\text{cm} = ۲ \times 10^{-۲} \text{ m}$$

$$E = ۹ \times ۱0^۹ \frac{۴ \times 10^{-۹}}{(۰/۲)^۲} = ۴ \times ۱0^{-۶}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

(کتاب اول)

۹۸- گزینه «۳»

در حالت اول، جهت نیروهای وارد بر بار q_2 از طرف ۲ بار دیگر را تعیین کرده و بزرگی آنها را محاسبه می کنیم:

$$F_{12} = k \frac{|q_1||q_2|}{r_{12}^2} \quad q_1 = ۱\mu C = ۱ \times 10^{-۹} \text{ C}, \quad q_2 = -۱\mu C = -1 \times 10^{-۹} \text{ C}$$

$$k = ۹ \times ۱0^۹ \frac{\text{N} \cdot \text{m}^۲}{\text{C}^۲}, \quad r_{12} = ۱\text{cm} = ۱ \times 10^{-۲} \text{ m}$$

$$F_{12} = ۹ \times ۱0^۹ \times \frac{۱ \times 10^{-۹} \times ۱ \times 10^{-۹}}{(۰/۱)^۲} = ۷۲ \text{ N}$$

$$F_{32} = k \frac{|q_2||q_3|}{r_{32}^2} \quad q_2 = -۱\mu C = -1 \times 10^{-۹} \text{ C}, \quad q_3 = ۴\mu C = ۴ \times 10^{-۹} \text{ C}$$

$$k = ۹ \times ۱0^۹ \frac{\text{N} \cdot \text{m}^۲}{\text{C}^۲}, \quad r_{32} = ۱\text{cm} = ۱ \times 10^{-۲} \text{ m}$$

$$F_{32} = ۹ \times ۱0^۹ \times \frac{۴ \times 10^{-۹} \times ۱ \times 10^{-۹}}{(۰/۱)^۲} = ۳۶ \text{ N}$$

چون طبق شکل، نیروهای $\vec{F}_{12}$ و $\vec{F}'_{32}$ در خلاف جهت یکدیگرند، برایند آنها در جهت نیروی بزرگ تر یعنی $\vec{F}_{12}$ بوده (سمت چپ) و اندازه آن برابر است با:

$$F_T = F_{12} - F_{32} = ۷۲ - ۳۶ = ۳۶ \text{ N}$$

در حالت دوم و با تغییر علامت بار q_3 ، جهت نیروی $\vec{F}'_{32}$ (بدون تغییر بزرگی آن) عوض شده و در ضمن بزرگی و جهت $\vec{F}_{12}$ نیز تغییری نمی کند. داریم:

$$q_1 = ۱\mu C = ۱ \times 10^{-۹} \text{ C}, \quad q_2 = -۱\mu C = -1 \times 10^{-۹} \text{ C}, \quad q'_3 = -۴\mu C = -4 \times 10^{-۹} \text{ C}$$

$$F_{12} = F_{32} = ۳۶ \text{ N}$$

(مترف مسن زاده)

۱۰۶- گزینه «۴»

زیرلایه‌های $2p^5$, $2p^5$ و $3p^5$ به ترتیب مربوط به عنصر فلور، کلر و فسفر است و مقایسه صحیح خصلت ناگذی آن‌ها به صورت $2p^5 < 3p^5 < 3p^5$ است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۶ تا ۹)

(ارسلان عزیززاده)

۱۰۷- گزینه «۱»

گزینه «۲»: هر چه شدت یا آهنگ گاز آزاد شده بیشتر باشد، واکنش‌دهنده‌ها فعالیت شیمیایی بیشتری دارند. گزینه «۳»: مقایسه $K > Sr$ طبق با هم بیاندیشیم صفحه ۱۲ کتاب درسی درست است.

گزینه «۴»: هالوژن دوره پنجم I_۲ است که در دماهای بالاتر از $400^\circ C$ یعنی بالاتر از K_{673} با هیدروژن واکنش می‌دهد.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(عباس هنرپو)

۱۰۸- گزینه «۲»

$D^+ \rightarrow 2p^6 \Rightarrow D \rightarrow 2p^6 3s^1$ دوره سوم و سه لایه دارد.
 $C^{2+} \rightarrow 2p^6 \Rightarrow C \rightarrow 3p^6 4s^2$ دوره چهارم و چهار لایه دارد.
 $B^{2-} \rightarrow 2p^6 \Rightarrow B \rightarrow 2p^4$ دوره دوم و دو لایه دارد.
 $A^- \rightarrow 3p^6 \Rightarrow A \rightarrow 3p^5$ دوره سوم و سه لایه دارد.
 پس C شعاع بزرگتری دارد و از میان A و D که متعلق به یک دوره هستند، D شعاع بزرگتری دارد؛ زیرا از چپ به راست در یک دوره شعاع اتمی کاهش می‌یابد.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۶ و ۱۰ تا ۱۳)

(ایمان مسین زاده)

۱۰۹- گزینه «۳»

نور گسیل شده در واکنش‌های I, II و III به ترتیب قرمز، زرد و بنفش است و مقایسه طول موج آن‌ها به صورت $I < II < III$ است. مقایسه واکنش‌پذیری این سه فلز به صورت مقابل است:
 پس: واکنش (III) $\leftarrow K$, واکنش (II) $\leftarrow Na$ و واکنش (I) است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارة (الف): هر یک از فلزات گروه یک، فعال‌ترین فلز اصلی در دوره خود هستند، پس فلز K، فعال‌ترین فلز دوره چهارم جدول تناوبی است.

عبارة (ب): واکنش (II)، واکنش بین فلز Na با گاز Cl_۲ است که با نور زرد رنگ همراه است و محصول این واکنش نمک سفید رنگ NaCl یا همان نمک خوارکی است.

عبارة (ج): در واکنش (III) فلز K با گاز Cl_۲ واکنش می‌دهد.

شیمی (۲)**۱۰۱- گزینه «۳»**

(ایمان مسین زاده)

مقایسه درست میزان تولید یا مصرف نسبی این مواد به صورت «مواد معدنی > سوخت‌های فسیلی < فلزها» است.

(شیمی ۲ - فور را بیزما بر - صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۰۲- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: پراکندگی و توزیع منابع یکنواخت و یکسان نیست.

گزینه «۳»: شیشه از شن و ماسه به دست می‌آید.

گزینه «۴»: در کودهای گیاهان، عناصر مختلفی از جمله O, C و ... نیز یافت می‌شود، اما این سه عنصر برای رشد و ... گیاهان مفیدترند.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۰۳- گزینه «۱»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): عنصر مورد نظر قلع است که دارای ویژگی‌های ذکر شده است.

گزینه (۲): عنصر مورد نظر گوگرد است که رسانایی الکتریکی ندارد.

گزینه (۳): عنصر مورد نظر سرب است که در انرژی ضربه خرد نمی‌شود و شکل پذیر است.

گزینه (۴): عنصر مورد نظر سدیم است که رسانایی الکتریکی بالایی دارد.

(شیمی ۲ - با هم بینریشیم - صفحه‌های ۷ تا ۹)

۱۰۴- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فسفر در واکنش با کلر الکترون‌های ظرفیتی خود را به اشتراک می‌گذارد.

گزینه «۲»: چهار عنصر اول شامل سدیم، منیزیم و آلومینیم (فلز) و سیلیسیم (شبه فلز) است که هر چهار عنصر رسانایی الکتریکی دارند.

گزینه «۳»: سیلیسیم در دوره سوم بر اثر ضربه خرد نمی‌شود اما سطح درخشان دارد.

گزینه «۴»: در یک دوره از چپ به راست با افزایش شمار الکترون‌های ظرفیتی، خاصیت فلزی کاهش می‌یابد.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۷ تا ۹)

۱۰۵- گزینه «۴»

در یک دوره از جدول دوره‌ای از چپ به راست با افزایش عدد اتمی، شعاع اتمی کاهش می‌یابد؛ همچنین بار بار پایدار آن‌ها ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد. (به جز گروه ۱۴ و ۱۸ جدول تناوبی)

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۷ تا ۱۳)

$$9-a = -3 \rightarrow a = 12$$

$$a+b+c = 14$$

(هنرسه تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۳ تا ۶)

با جایگذاری b در * داریم:

بنابراین:

(محمد پاک نژاد)

«۱۱۳- گزینه ۳»

$$A(-2,3), B(4,-1), M(x,0)$$

$$\begin{aligned} AM = BM &\rightarrow \sqrt{(x+2)^2 + (0-3)^2} = \sqrt{(x-4)^2 + (0+1)^2} \\ &\rightarrow (x+2)^2 + 9 = (x-4)^2 + 1 \\ &\rightarrow x^2 + 4x + 4 + 9 = x^2 - 8x + 16 + 1 \end{aligned}$$

$$\rightarrow 12x = 4 \rightarrow x = \frac{1}{3}$$

(هنرسه تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۳ تا ۶)

(محمد پاک نژاد)

«۱۱۴- گزینه ۱»

$$\begin{aligned} \text{فاصله مرکز تا ضلع } &= \frac{6}{\sqrt{4^2 + (-3)^2}} = \frac{6}{5} = 1.2 \\ \left| \frac{4(2) - 3(-1) + a}{\sqrt{4^2 + (-3)^2}} \right| &= 3 \rightarrow \left| \frac{11+a}{5} \right| = 3 \rightarrow |a+11| = 15 \\ \rightarrow \begin{cases} a+11 = 15 \\ a+11 = -15 \end{cases} &\rightarrow a = 4 \quad a = -26 \end{aligned}$$

فقط $a = 4$ در گزینه‌ها است.

(هنرسه تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱ تا ۱۰)

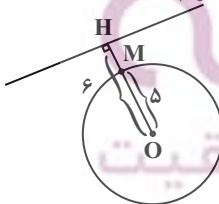
(بهرام ملاج)

«۱۱۵- گزینه ۱»

فاصله مرکز دایره از خط داده شده برابر است با:

$$OH = \frac{|-10 - 36 - 32|}{\sqrt{5^2 + 12^2}} = \frac{78}{13} = 6$$

با توجه به شکل واضح است که کمترین فاصله بین نقاط دایره و خط مذکور برابر طول MH است که داریم:

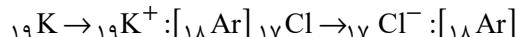
$$MH = OH - R = 6 - 5 = 1$$

(هنرسه تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱ تا ۱۰)

(سعید پناهن)

«۱۱۶- گزینه ۱»

$$2x^2 + 2x - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = -1 \\ \alpha\beta = -\frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \beta + 1 = -\alpha \\ \alpha + 1 = -\beta \end{cases}$$

عبارت (د): نور حاصل از واکنش لیتیم با کلر، قرمز رنگ و نور حاصل از واکنش پتاسیم با کلر بنفش رنگ است.

(شیمی ۲ - با هم بینشیم - صفحه ۱۲)

«۱۱۰- گزینه ۳»

همه فلزها در حالت جامد چکش خوارند و قابلیت ورقه شدن دارند.
بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: آهن (۲۶Fe) همانند وانادیم (سومین عنصر واسطه) می‌تواند یون سه بار مثبت تشکیل دهد.

گزینه «۲»: در آرایش الکترونی یون دو بار مثبت (X^{2+}) عنصرهای Ni و Cr، شمار الکترون‌های با $= 1$ عددی زوج است:

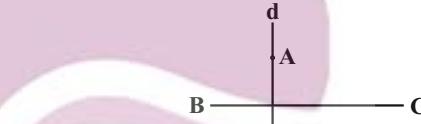
گزینه «۴»: Mn و V ۲۳ هر دو می‌توانند یون‌های پایدار + ۲ و + ۳ داشته باشند.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

ریاضی (۲)

(محمد پاک نژاد)

«۱۱۱- گزینه ۱»

$$m_{BC} = \frac{-3 - 6}{-2 + 1} = 9 \rightarrow m_d = -\frac{1}{9}$$

$$y - y_1 = m_d(x - x_1)$$

$$y + 5 = -\frac{1}{9}(x - 0) \rightarrow y + \frac{1}{9}x + 5 = 0 \xrightarrow{\times 9} x + 9y + 45 = 0$$

(هنرسه تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

«۱۱۲- گزینه ۴»

نقشه B در هر دو معادله صدق می‌کند:

$$c + 3 = 2 \rightarrow c = -1$$

$$3 + 3b = a \rightarrow 3b - a = -3 \quad (*)$$

با توجه به اینکه دو خط عمود برهم هستند، بنابراین:

$$by = -3x + a \Rightarrow y = \frac{-3}{b}x + \frac{a}{b} \Rightarrow m' = -\frac{3}{b}$$

$$y = -cx + 2 \xrightarrow{c=-1} y = x + 2 \Rightarrow m = 1$$

$$\Rightarrow mm' = -1 \rightarrow 1 \times \left(-\frac{3}{b}\right) = -1 \Rightarrow b = 3$$

$x=2$ مخرج کسرهای $\frac{x^2-2x+2}{x^2-2x}$ و $\frac{x-1}{x-2}$ را صفر می‌کند، پس قابل قبول نیست و $x=-2$ هم عددی غیرطبیعی است، پس معادله جواب طبیعی ندارد.

(هنرسه تحلیلی و بیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۴)

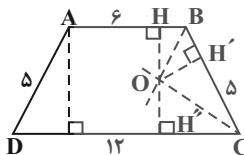
(امیرحسین نیکان)

«۱۱۹-گزینه»

طبق خاصیت نیمساز داریم:

$$\left. \begin{array}{l} O : OH = OH' \\ O : OH' = OH'' \end{array} \right\} \Rightarrow OH = OH' = OH''$$

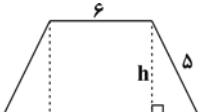
روی نیمساز زاویه B است.
روی نیمساز زاویه C است.

ارتفاع ذوزنقه برابر است با:

$$h = OH + OH'' \xrightarrow{OH=OH'=OH''} h = 2OH'$$

حال با توجه به اندازه‌های داده شده، ارتفاع ذوزنقه را می‌یابیم:

$$h^2 = 5^2 - 3^2 = 25 - 9 = 16 \Rightarrow h = 4$$

$$2OH' = 4 \Rightarrow OH' = 2$$

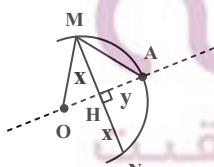
پس فاصله O از ضلع BC که همان OH' است برابر ۲ می‌شود.

(هنرسه) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(مهرداد ملوذری)

«۱۲۰-گزینه»

مرکز دایره (نقطه O) روی عمودمنصف وتر MN قرار دارد. فاصله O از نقاط M و N برابر است با شعاع دایره، بنابراین مطابق شکل و بنا به قضیه فیثاغورس داریم:

$$\Delta AMH : AM^2 = MH^2 + AH^2 \Rightarrow (4\sqrt{3})^2 = x^2 + y^2 \quad (1)$$

$$\Delta OMH : OM^2 = MH^2 + OH^2 \Rightarrow 6^2 = x^2 + (6-y)^2 \quad (2)$$

طرفین رابطه‌های (۱) و (۲) را از هم کم می‌کنیم:

$$48 - 36 = y^2 - (6-y)^2 \Rightarrow 12y = 48 \Rightarrow y = 4$$

پس فاصله A از وتر MN ، برابر ۴ است.

(هنرسه) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

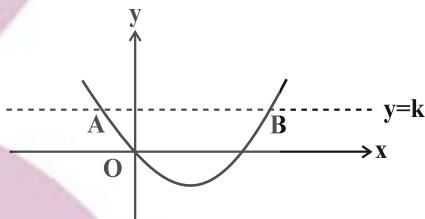
$$\begin{aligned} \frac{\alpha+k}{\beta+1} + \frac{\gamma+k}{\alpha+1} &= 4 \Rightarrow \frac{\alpha+k}{-\alpha} + \frac{\gamma+k}{-\beta} = 4 \Rightarrow -2 - \frac{k}{\alpha} - 2 - \frac{k}{\beta} = 4 \\ \Rightarrow -\frac{k(\alpha+\beta)}{\alpha\beta} &= 8 \xrightarrow{\alpha+\beta=-1} -\frac{k(-1)}{-\frac{3}{2}} = 8 \Rightarrow -\frac{8k}{3} = 8 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow k = -12$$

(هنرسه تحلیلی و بیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

«۱۱۷-گزینه»

نقاط $A(x_1, k)$ و $B(x_2, k)$ را روی شکل زیر در نظر بگیرید.

x_1 و x_2 طول نقاط تلاقی خط و سهمی یا جواب‌های معادله $x^2 - 2x - k = 0$ هستند. حال شیب خطوط OA و OB را حساب می‌کنیم:

$$m_{OA} = \frac{y_O - y_A}{x_O - x_A} = \frac{k}{x_1}$$

$$m_{OB} = \frac{y_O - y_B}{x_O - x_B} = \frac{k}{x_2}$$

مثلث در O قائم است، پس دو خط بر هم عمودند، یعنی شیب‌ها قرینه و معکوس یکدیگرند:

$$\frac{k}{x_1} \times \frac{k}{x_2} = -1 \xrightarrow{x_1 \cdot x_2 = p = -k} \frac{k^2}{-k} = -1 \Rightarrow k = 1$$

در مثلث OAB . قاعده مثلث $|x_2 - x_1|$ و ارتفاع آن k است؛ پس داریم:

$$|x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = 2\sqrt{2} \Rightarrow S_{OAB} = \frac{2\sqrt{2} \times 1}{2} = \sqrt{2}$$

(هنرسه تحلیلی و بیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

«۱۱۸-گزینه»

ابتدا همه کسرها را به یک سمت برد و سپس مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\frac{x^2 - 2x + 2 - (x-2)(x+1) - x(x-1)}{x(x-2)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{-x^2 + 4}{x(x-2)} = 0 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = -2, x = 2$$

دفترچه پاسخ

آزمون فصلی در تحقیق

(دوره دهم)

۱۷ مرداد

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئل آزمون	حمید لنجانزاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان توشه‌ای برای موفقیت	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدی
حروف چینی و صفحه‌آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

استعدادات حلیلی

(حامد کریمی)

«گزینه ۱» ۲۵۵

به جز گزینه «۱»، سه واژه‌ی همه‌ی گزینه‌ها متراffفاند. در گزینه «۱» «اکراه» و «انجار» متراffفند و «رغبت» متضاد آن‌هاست.

(انساب اربعه، هوش کلامی)

(ممید کنی)

«گزینه ۳» ۲۵۶

وقتی برخی الفها ب نیستند، یعنی بخش‌هایی باید در نمودار باشد که الف هست ولی ب نیست. یعنی الف نباید تماماً درون ب باشد. همچنین این دو دسته کاملاً از هم جدا نباید نیستند، چرا که برخی الفها ب هستند. معلوم است که گزینه‌های «۱» و «۴» نادرست است. همچنین ما از وجود ب که الف نباشد، خبری نداریم. پس دو حالت گزینه «۳» هر دو ممکن است.

(هوش کلامی)

(انساب اربعه، هوش کلامی)

«گزینه ۳» ۲۵۷

نه همه میوه‌ها شیرین است و نه همه شیرین‌ها میوه‌اند. اما برخی میوه‌ها شیرین‌اند.

همچنین سیب‌ها همه میوه‌اند ولی همه میوه‌ها سیب نیستند. پس تا این جا تکلیف دسته‌های الف، ب و ج معلوم است. اما بخش مشترک سه دسته‌الف، ب، ج، می‌شود سیب‌های شیرین.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

«گزینه ۱» ۲۵۸

اطلاعات را در جدول می‌نویسیم:

۸۰	۷۰	۶۰	۵۰	۴۵
مونا (۱)	مانی / مینا (۳)	نیما (۳)	مانی / مینا (۳)	نام
پخته (۱) فندق (۶)	بادام / پسته (۸)	تخمه (۲)	بادام / پسته (۷)	آجیل
		رب (۲)	پاکه (۲) / ملکل (۴) / راک (۵)	موسیقی
پخته (۴) سه‌تار (۸)	عود / تار (۷)	ستور (۸)	عود / تار (۸)	ساز

- ۱) مونا از همه کوچک‌تر است و پسته دوست ندارد.
- ۲) متولد دهه شصت تخمه و رب دوست دارد و از آن که پاپ دوست دارد بزرگ‌تر است.
- ۳) مینا تخمه دوست ندارد، پس متولد دهه شصت نیست، مانی هم بادام دوست دارد، پس او هم متولد دهه شصت نیست. مونا هم متولد دهه هشتاد

(حامد کریمی)

«گزینه ۳» ۲۵۱

عبارت «سرخورده شدن» حرف اضافه «از» می‌گیرد. «پرداختن» نیز «به» می‌گیرد:

در نیمة دوم قرن دوازدهم در اصفهان و بعدها در سایر نقاط ایران، گروه‌هایی از شاعران از پیچ و خمها و تلاش‌های مضمون‌یابی سبک هندی سرخورده و مول، به سبک‌های گذشته بازگشت نمودند و به تبع در سبک‌های کهن برای برداشتن گامی به جلو و ارائه سروده‌های منطبق با زبان و فرهنگ خویش پرداختند.

(تمیل متن، هوش کلامی)

(حامد کریمی)

«گزینه ۲» ۲۵۲

متن از یادگیری معلم و نیز نگاه آموزش سنتی به خطای دانش آموز، سخنی نگفته است. علاوه براین، نمی‌گوید که نظام‌های جدید آموزشی نقش معلم را در آموزش کمنگ‌تر می‌کند، یا دانش‌آموزان را به حال خود رها می‌کند. بلکه می‌گوید هدف این نظام‌ها تقویت مهارت‌های حل مسئله، تفکر انتقادی و توانایی یادگیری مستقل است، یعنی این موارد، مهارت‌هایی تغییرپذیرند.

(تمیل متن، هوش کلامی)

(حامد کریمی)

«گزینه ۳» ۲۵۳

متن به صراحت می‌گوید زمان روانی «با معنا، هیجان و توجه» در آمیخته است. یعنی آنچه انسان تجربه می‌کند، تابع احساس و موقعیت است، نه صرفاً عدد.

(درک متن، هوش کلامی)

(حامد کریمی)

«گزینه ۲» ۲۵۴

نویسنده با مثال متن، می‌خواهد نشان دهد ادراک زمانی بسته به کیفیت تجربه تغییر می‌کند. درسی که جذاب باشد، زمانش کوتاه حس می‌شود؛ این دقیقاً هدف نویسنده از مثال بوده است.

(درک متن، هوش کلامی)

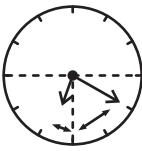

(خطمه راسخ)

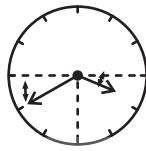
«گزینه ۳» - ۲۶۲

هر دو عدد روی ساعت، $\frac{360}{12} = 30^\circ$ فاصله دارند. دقیت کنید عقربه

ساعت‌شمار در هر یک از ساعت‌های صورت سؤال، بهطور دقیق روی عدد یادشده نیست و از آن فاصله گرفته است.

۱۸:۲۰

۱۵:۴۰

$2 \times 30^\circ = 60^\circ$

$1 \times 30^\circ = 30^\circ$

$\frac{20}{60} \times 30^\circ = 10^\circ$

$\frac{40}{60} \times 30^\circ = 20^\circ$

زاویه عقربه‌ها از مبدأ:

$60^\circ + 10^\circ = 70^\circ$

$180^\circ - (20^\circ + 30^\circ) = 130^\circ$

کل فاصله:

$130^\circ - 70^\circ = 60^\circ$

اختلاف خواسته شده:

(ساعت، هوش منطقی ریاضی)

(ممید‌کنی)

«گزینه ۴» - ۲۶۳

پنج ساعت و شش دقیقه قبل از ساعت شانزده و چهل دقیقه و پنج ثانیه:

۱۶:۴۰:۰۵"

$- 5:06:00$

۱۱:۳۴:۰۵"

هدده ساعت و بیست و چهار دقیقه و پانزده ثانیه بعد:

۱۱:۳۴:۰۵"

+ ۱۷:۲۴:۱۵"

$28:58':20'' \xrightarrow{-24} 4:58':20''$

(ساعت، هوش منطقی ریاضی)

(ممید‌کنی)

«گزینه ۲» - ۲۶۴

بین روز نخست ماه اردیبهشت و روز سی مهر، ۱۸۴ روز فاصله است:

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 30 \\ \hline 60 \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 \\ + (4 \times 31) \\ \hline 124 \end{array}$$

ماه مهر چهار ماه سی و یک روزه باقی اردیبهشت

این ۱۸۴ روز، ۲۶ هفته و ۲ روز است: $184 = (26 \times 7) + 2$

پس اگر یک اردیبهشت شنبه باشد، سی مهر دوشنبه است.

(تقویم، هوش منطقی ریاضی)

است، پس متولد دهه شصت نیماست. پس مانی و مینا متولدین دهه‌های ۵۰ و ۷۰ هستند.

۴) آن که متال دوست دارد بزرگ‌ترین نیست. آن که سنتور دوست دارد، کوچک‌ترین نیست.

۵) متولد دهه پنجاه رپ دوست ندارد، متال و پاپ را هم همین‌طور، پس او راک دوست دارد.

۶) مانی بادام دوست دارد و نیما تخمه. مونا پسته دوست ندارد، پس فندق دوست دارد و پسته به مینا می‌رسد.

۷) مانی عود و بادام دارد و مینا پسته و تار، این موارد را به جدول اضافه می‌کنیم.

۸) مونا سنتور نمی‌نوازد، عود و تار هم نمی‌نوازد. پس سه‌تار می‌نوازد. نیما هم به همین استدلال سنتور می‌نوازد.

جدول را با حذف اضافه‌ها ساده‌تر می‌کنیم:

۸۰	۷۰	۶۰	۵۰	۴۵
مونا	مانی / مینا	نیما	مانی / مینا	نام
فندق	بادام / پسته	تخمه	بادام / پسته	آجیل
		رپ	راک	موسیقی
سه‌تار	عود / تار	سنتور	عود / تار	ساز

و اطلاعات دیگری نداریم. طبق جدول بالا، متولد دهه ۵۰ است که راک دوست دارد.

(منطق، هوش منطقی ریاضی)

(ممید اصفهانی)

«گزینه ۱» - ۲۵۹

طبق جدول بالا مونا قطعاً سه‌تار دارد.

(منطق، هوش منطقی ریاضی)

(ممید اصفهانی)

«گزینه ۱» - ۲۶۰

طبق جدول بالا متولد دهه شصت نیماست.

(منطق، هوش منطقی ریاضی)

(ممید اصفهانی)

«گزینه ۲» - ۲۶۱

آجیل مونا، فندق است.

(منطق، هوش منطقی ریاضی)

(ممید‌کنی)

«۳» - گزینه ۲۶۹

تعداد بخش‌های رنگی در شکل‌ها از چپ به راست یکی‌یکی بیش‌تر می‌شود.

(الگوی فطنه، هوش غیرکلامی)

(فرزاد شیرمحمدی)

«۱» - گزینه ۲۶۵

در چهار سال متولی، یکی از سال‌ها کبیسه است. پس کل روزها، $1+1=2$ روز است که $208 \times 4 = 832$ هفته و ۵ روز است: $1461 = 208 \times 7 + 5$

پس حداقل تعداد جمعه‌ها ۲۰۸ و حداکثر آن ۲۰۹ است.

(تقویم، هوش منطقی ریاضی)

(فرزاد شیرمحمدی)

«۱» - گزینه ۲۷۰

مجموع قسمت‌های رنگی هر دایره در هر ردیف، یک دایره رنگی کامل، تشکیل می‌دهد.

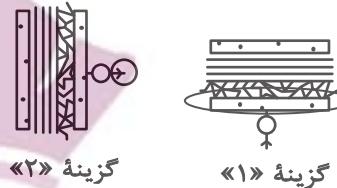
همچنین در هر ستون، هر یک از دندانه‌های پایین شکل، دقیقاً دو بار آمده است.

(ماتریس، هوش غیرکلامی)

(فاطمه راسخ)

«۳» - گزینه ۲۶۶

قسمت‌های متفاوت دیگر گزینه‌ها:

(دوران، هوش غیرکلامی)

(فاطمه راسخ)

«۴» - گزینه ۲۶۷

همه شکل‌ها از دوران هم به دست می‌آیند، جز این‌که در گزینه ۲ «دو خط جابه‌جا رسم شده‌اند»:

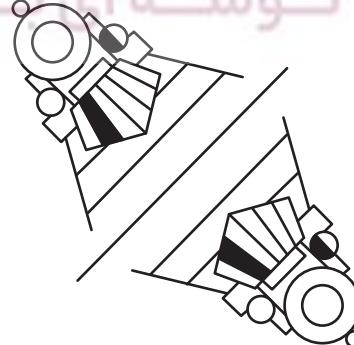

(شکل متفاوت، هوش غیرکلامی)

(فاطمه راسخ)

«۳» - گزینه ۲۶۸

قارن متنظر:

(قرینه یابی، هوش غیرکلامی)